

185374
(B12669)

**ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ
ΠΕΡΙ ΟΜΗΡΙΚΗΣ Η ΕΠΙΚΗΣ
ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ,**

ΠΕΡΙ

ΕΥΧΡΗΣΤΟΤΑΤΩΝ ΔΑΚΤΥΛΙΚΩΝ ΣΤΙΧΩΝ,

ΠΕΡΙ

ΤΟΥ ΕΙΣ ΔΙΣΤΑΛΛΑΒΟΝ ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΟΥ ΕΞΑΜΕΤΡΟΥ

ΤΡΑΓΙΚΟΥ ΤΕ ΚΑΙ ΗΡΩΪΚΟΥ,

ΚΑΙ

ΠΕΡΙ ΤΟΜΩΝ.

ΥΠΟ

Η. Σ.

ΕΝ ΚΕΡΚΥΡΑ,

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΑΘΗΝΑ» Α. ΚΛΟΥ.

ΟΔΟΣ «ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ» ΝΥΝ «ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ.»

Οἰκία Κ. Α. Βραχλιώτη

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

1868.

ΔΙΑΛΕΚΤΟΙ

ΠΕΡΙ ΟΜΗΡΙΚΗΣ Η ΕΠΙΚΗΣ

ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΕΟΥΡΙΟΥ

Εν ταύτῃ τῇ πραγματείᾳ πρόκειται οὐχὶ περὶ δια-
λέκτων ἐν γένει, ἢ ἰδίως τῶν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης,
τούτων πραγματευομένων ἐν τοῖς γυμνασίοις, ἀλλὰ
συντόμως περὶ Ὀμηρικῆς ἤτοι ἐπικῆς ἀπαντωμένης εἰς
τὰ διασωθέντα ἐπικά ποιήματα τῶν Ἑλλήνων, καὶ κυ-
ρίως εἰς τὸν Ὅμηρον, παραβαλλομένης μὲ τὴν κοινὴν,
ἤτοι συνήθη διάλεκτον τῶν Ἀττικῶν.

Περὶ τῶν εὐχρηστοτάτων ἐκ τῶν πολυαρίθμων δακ-
τυλικῶν· περὶ τῶν δύο γενῶν τοῦ ἑξαμέτρου ἠρωϊκοῦ τε
καὶ τραγικοῦ· πόσαι καὶ ποῖαι τομαὶ ἀναφέρονται ὑπὸ
τῶν παλαιῶν καὶ ποῖαι αἰ ἀναγκαιόταται μετὰ τινῶν
ἀναγκαίων παρατηρήσεων πρὸς εὐχερῆ χρῆσιν τῶν σπου-
δαζόντων ἢ μελετώντων ταῦτα.

ΔΙΓΑΜΜΑ.

Ἐκτός τῶν γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου ἦτο καὶ τὸ F, ὑπερ ἐκ τοῦ σχήματος καλεῖται δίγαμμα. Ὁ φθόγγος αὐτοῦ ὠμοιάζε τὸν φθόγγον τοῦ λατινικοῦ v ὡς (vespera) ἑσπέρα (ovum) ὠόν, (clavis) κλαίς, κλείς κτλ. ἐν τῇ νῦν μορφῇ τῶν Ὀμηρικῶν ἐπῶν οὐδόπως εἶναι ἐν χρήσει, ἀλλ' ἡ μεσολάβησις αὐτοῦ θεωρεῖται ὡς ἀναγκαία πρὸς θεραπείαν φαινομένων πολλῶν χασμοδιῶν· ὀνομάζεται δὲ πολλάκις αἰολικὸν δίγαμμα.

ΠΡΩΤΟΝ.

Πάθη Γραμμάτων.

1. ΦΩΝΗΕΝΤΑ.

Α'.

Μετατροπή.

Χρήσις τοῦ Η ἀντὶ τοῦ Α, τῆς κοινῆς Διαλέκτου.

Εἰς τὴν Ὀμηρικὴν διάλεκτον ἀπαντᾶται τὸ η, ἀντὶ τοῦ α.

α. ἀντὶ τοῦ μακροῦ $\bar{\alpha}$ ὡς Ἰλιάδ. Ζ. 45. Ἄδρησος. λίην.
Θρήϊκες, ῥηϊδίως, θηεῖτο.

β'. ἀντὶ τοῦ βραχέως α , ἐν ἄρσει τοῦ στίχου, ὡς ἠερέθονται, ἠνεμόεις.

ἐκπρόλος = ἐκαβόλος, ἠνορίη, ἠμαθόεις.
ὑπακίτως ἠερέθονται = ἀγερέθονται.

ὡσαύτως εἰς τοὺς σχηματισμοὺς
 ἀτασθαλίησι = ἀτασθαλίαισι. φθήης = φθάρης.
 ἐξ ἐναντίας ἔμεινε τὸ α εἰς τὸ
 λελασμένος, λέλαται, λελάσμεθα
 ἀντὶ λελησμένος κτλ. ἐκ τοῦ λάθω.

Β'.

Ἑκτασις τοῦ Ε εἰς Η.

Ἐπειδὴ τὸ η θεωρεῖται ὡς ἐκ τοῦ εε συγκείμενον, τοῦλάχιστον ἴσον τὸ ἐν μὲ τὸ ἄλλο, διὰ τοῦτο ἡ ἑκτασις αὕτη, δυνατὸν νὰ ὀνομασθῇ καὶ διπλασιασμός. Λαμβάνει δὲ τὸ ε τὸν διπλασιασμόν τοῦτον δυνάμει τῆς ἄρσεως τοῦ στίχου εἰς τὸ εὔ (=εῦ) γινόμενον ἢ καὶ ἐπιθετικῶς, καὶ ἐπιρρήματικῶς ὡς προβάλλουσιν οἱ κριτικοὶ εἰς τὸ Ἰλιάδ. Π. 191. ὀδηγούμενοι ἀπὸ ἄλλα χωρία ἀνάλογα εἰς τὸ ἡ ὕτε, ὑπάρχοντος ὕμως καὶ τοῦ εὔτε εἰς τὸ ἡ ὕς = εὔς καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ σύνθετα ἡ ὕγενιος, καὶ ἡ ὕχομος, εἰς τὰ ἐκ τοῦ ἔρετμος σύνθετα, φιλήρετμος, δολιχῆρετμος.

Τὸ ἡπειτα, ἡγουμένου τοῦ δὲ
 δ' ἡπειτα, ἡ δὴ ἔπειτα.

ἀφῆρηθ' ἰδίου τὴν σήμερον ἀπὸ τὸν Ὀμηρον, ἔνθα γράφουσι τῶρα δὴ ἔπειτα. Ὀδύσσ. Α. 290.

Ὠσαύτως εἰς τὰς καταλήξεις, εἰς εἰον ὑποτιθεμένων ὅτι γίνονται ἐκ τοῦ εἰον διὰ τῆς ἄρσεως τοῦ στίχου, ὡς βασιλήιον, ξεινήιον, ἱερήιον.

Ἐνταῦθα ἀναφέρεται καὶ τὸ ἡία, τὸ ὅποιον ἔχει τρία σημενόμενα διαφορετικὰ.

ἀ. ἐφόδια. Ὀδύσσ. Β. 410. β'. ἄχυρα. γ'. ἄγραν. ἴσον κυνήγιον καὶ τὸ λήιον.

Γ'.

Πρόσθεσις τοῦ ε πρὸ μακρᾶς συλλαβῆς

ἐκ μακροῦ ε ἀρχομένης.

ἔσδνα, εἰκοσι, καὶ εἰκοσι.

Ἰλ. Α. 41. ἐέλδωρ, εἰς—εἰς, ἐέρση.

Ὠσαύτως καὶ δασυνόμενα, ὡς
 ἔεσατο, ἔεστο. κτλ.

Ἵστε κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην τὸ ε εἰς τὰ εἰσακτο, ἐέλδετο, ἐέργη, ἔειπες. Ἰλιάδ. 552. δὲν εἶναι αὐξήσις.

Σημείωσις Α'.

Ὅλαι αὐταὶ αὖ λέξεις, ὑποτίθενται ὅτι εἶχον πρὸ τοῦ ε τὸ δίγαμμα Γ καὶ ἐνταῦθα ἀναφέρουσιν ἀκρότη καὶ τὸ ἐφεύρω ἀπαντώμενον εἰς τὴν Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσσειαν. Ὅθεν εἶναι

ἐφεύρω, καὶ ὄχι ἐπί—εὔρω.

οὔτω καὶ τὸ ἀφανδάνω = ἀφανδάνω.

Σημείωσις Β'.

Ὅχι προτιθέμενον ἀλλ' ἐπιτιθέμενον τὸ ι φαίνεται εἰς τὸ Μητιετα, ἐκ τοῦ Μητις.

ἡε (= ἦ)

ἡέλιος. Ἰλιάδ. ρ. 650.

Εἰς τὰ δύο ὁμως ὕστερα εἶναι ἀναντιρρήτως ὀρθότερα ἢ κατὰ συγκοπὴν ἐξήγησις, παρὰ ἡ κατὰ παρένθεσιν, ὡς ἀκρότη καὶ εἰς τὸ ἀδελφός ἐξ οὗ τὸ ἀδελφός, ἔπερ δὲν γνωρίζει ὁ Ὀμηρος.

Δ'.

Παρένθεσις τοῦ Η.

Εἰς τὰς συνθέσεις πρὸς μεταρρύθμισιν βραχυσυλλάβων λέξεων ὡς

ἐνηγενέος, ἐπηετανός ἐκ τοῦ ἔτος.

Ὀδύσσ. Β. 319. ἐπήβολος = ἐπιτυχής, ἐγκρατής.

ὡσαύτως εἰς τόπον τοῦ ο, ὡς ἱππημολόγος, ἐλαφηβόλος, νεγηνηής = νεογενής νεπηενθέα, ὀλιγηπελέων. Ἰλ. Π. 340 τὸ ἐναντίον, ὀλιγοδρανέων διὰ τὴν ἐπομένην θέσιν.

ὡσαύτως πολιήτης ἐν φ̄ συνυπάρχει καὶ τὸ πολίτης. Εἰς δὲ τὴν λέξιν τανηλεγέος κεῖται ἀντὶ τοῦ υ ὡς φαίνεται εἰς τὸ τανύγλωσσος. Τὸ ἐναντίον δὲ ἐκτείνεται τὸ ο εἰς οἱ ἔνθα δηλοῦται σχέσις τοπικῆ, ὡς ὀδοιπόρος, καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ.

Ὅθεν κατὰ τοῦτο, καὶ τὸ πυλοιογενέες εἶναι ὀρθότερον, ἀπὸ τοῦ πυλοιογενέες ὡς λείψανον τῆς πλαιᾶς δοτικῆς.

ἀνάλογα δὲ τούτων εἶναι τὰ ὀρείαυλος, ὀρειβάτης, ὀρειγε-
 γῶς κτλ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΕΛΦΟΥΡΙΟΥ

Εἰς δὲ τὰ προσωπικά (δηλ. τὰ σημαντικά προσώπων) ὡς Ἰλιάδ. ω. 445. Ἀργειφόντης, ἀνδρειφόντης, τὸ εἰ ἐπέχει τὸν τόπον τοῦ ο.

Ε'.

Ἑκτασις τοῦ Α εἰς ΑΙ.

Τοῦτο συμβαίνει εἰς τὴν παρὰ πρόθεσιν, πρὸ ἀφώνου, ὡς παρὰ Διός. παρὰ Διομήδεια.

ὡσαύτως καὶ ἐπὶ συνθέσεων ὡς

παραβάται, παραιφόμενος, παραιπεπιθῆσαι.

ἐξηλείφθη ὅμως πρὸ ἀμεταβόλων, διὰ λόγον τῆς προφορᾶς αὐτῶν, ἔξω ἀπὸ ὀλίγα τινὰ χωρία.

Ἡ κατὰ ἐκτείνεται εἰς κατὰί, μόνον εἰς τὸ καταβαταί. Ὀδυσσ. Ν. 410.

Ἡ ὑπὸ γίνεται ὑπαί πρὸ ἀφώνου εἰς τὰ Ἰλ. Β. 824. ὑπαί πόδα, ὑπαί δέ τε· ἐξηλείφθη δὲ πρὸ τῶν ἀμεταβόλων, ὡς καὶ πρὸ δύο συμφώνων, καὶ πρὸ τῆς λέξεως, δέος = δεῖος, ὡς περιττή, καὶ ἐγράφη ὑπό· ἔγινε δὲ ἡ ὑπαί, ἐκ τῆς ὑπὸ, ὡς ἡ ἀπαί ἐκ τῆς ἀπό· ἔχουσι δὲ ἀρχὴν ἢ μὲν ἀπὸ τὸ ἄπ, σωζόμενοι εἰς τὸ λατινικὸν ab, ἢ δὲ ἀπὸ τὸ ὕπ, σωζόμενοι (εἰς τὸ λατινικὸν sub, τὸ ὁποῖον προσέλαβεν τὸ σ εἰς τὸν τόπον τῆς δασύτητος, ὡς τὸ ἐξ ἔγινε sex καὶ τὸ ἐπτὰ septem.

Ἡ αὐτὴ ἑκτασις εἶναι καὶ εἰς τὰ Ἰλιάδ. ε. 892 αἶε Ζ. 497 αἶψα, καὶ καθεξῆς. ρ. 673. αἰετός. καὶ εἰς τινὰ ἀμφισθητήσιμα.

ὡσαύτως καὶ ἐν ταῖς συνθέσεσιν ὡς μεσαιπόλιος = μεσοπόλιος.

ὡσαύτως ῥυθμοῦ χάριν παρεντέθη τὸ α εἰς τὰ Πατρωνυμικά, ὡς, Πηλιάδης, Τελαμωνιάδης, κτλ.

ΣΤ'.

Ἑκτασις τοῦ Ε εἰς ΕΙ.

Τοῦτο συμβαίνει εἰς πολλοτάτας λέξεις, ἀλλὰ πρὸ φωνηέντων καὶ ἡμιφώνων, ὡς, εἰαρινός, εἰανός, εἰλήλοθα, εἰροσφ εἰνί, εἰν, εἴως, εἶνεκα. Ἰλ. Η. 388.

ὡσαύτως εἰς τὸν διπλασιασμὸν τῶν παρακειμένων, ὡς δεΐδια, δειδέχαται.

Δὲν συμβαίνει εἰς τὸ ἔαρ, ἤλασα, ἐλανώ, ἐλάτη, καὶ ἀκόμη ὀλιγώτερον εἰς τὰ ἔπος, ἐρατός, ἐπειδή, ἐρετμός, κτλ.

ὡσαύτως συμβαίνει εἰς τὸ δεῖαλος, ξείνος, κενός = κενός, στεῖνος = στενός.

Τὸ δὲ πέρας πάντοτε πείρας, καὶ πείρατα. Ὄθεν ἀπείρητος, ἀπερείσιος, καὶ ἀπερείσιος.

ὡσαύτως εἰς τὸ ἀδειής, βεῖα. Ἰλ. Γ. 384.

ἀδελφειός, σεῖο = σεό = σοῦ =

δειός, ἐμείο = ἐμοῦ. Ἰλιάδ. ρ. 31.

χρεῖος, εἰο = οῦ.

Ἐρμείας. — Ὀδύς. Β. 250. αἰεκέα.

Δὲν γίνεται εἰς τὰς πτώσεις πολυσυλλάβων ῥιζῶν ἀεκαζόμενος. Ὀδυσσ. σ. 435.

ἀπηνέα, ἀπευθεά, μῆδεα κτλ.

Ζ'.

Τροπὴ τοῦ Ο εἰς Υ.

Τοῦτο συμβαίνει εἰς τὰ ἄλλουδης. Ἰλ. ρ. 728.

ἐκ τοῦ ἄλλο· ὡσαύτως καὶ τηλόγετος. Ὀδυσσ. = τελεγόνος. ὡς δεικνύει τὸ τηλόθεν καὶ τηλόσι.

ἀμφισθητήσιμα δὲ τὰ, ἐντυπᾶς, ἀμφιγυστής.

ὡσαύτως ἐκ τοῦ ἀργός ἀργυφος, ἀργύφεος, ἀργυρος καὶ ἀργύρεος.

Ἐκ τούτου ἐξηγεῖται καὶ ἡ Ὀμηρικὴ σύνθεσις τοῦ εο, εἰς ευ. Ἡ συγγένεια τοῦ ε ἐκτείνεται καὶ εἰς ἄλλα, ὡς τὸ ἄμυδις, ἄλλουδης, ἐκ τοῦ ἄμα, σύρκες = σάρκες.

Η'.

Τροπὴ τοῦ Ο εἰς Ω.

ἀνώστως ἐκ τοῦ ἔω· Διώνυσος

καὶ τοῦτο κοινότερον παρ' Ὀμήρῳ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Διονύσου.

ὡσαύτως εἰς πολλοὺς σχηματισμοὺς οἵτινες ἔχασαν τὸ F μετὰ τὸ ο ὡς λαγοFός = λαγῶδς, κολοFος = κολῶδς.

ἐκτείνεται καὶ εἰς πολλὰ ἐπίθετα εἰς εἰς, ὡς εὐρώεις, κη-

ΙΛΙΟΚΑΒΑΛΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΠΟΣΤΡΟΦΟΥ

διὰ τοῦ ο δὲ τὰ σκίσεις, αἱματώσις.
ὡσαύτως, μία δλόκληρος κλάσις οὐσιαστικῶν ὡς ἀλωή, θωή,
καὶ τὰ ἐξῆς.

Ἑκτασις τοῦ Ο εἰς ΟΥ.

Τοῦτο γίνεται ὡσαύτως πρὸ ἡμιφώνων ὡς
γόνυ = γούνατος. Ὀλυμπος = Οὔλυμπος
δῶρυ = δούρατος. κούρος κούρη, ἀντὶ κόρος κέρη
νόσος = νοῦσος. μόνος = μούνος
ὄλος = οὔλος. τὸ ὅποιον ἀπαντᾶται εἰς διαφόρους
σημασίας· οὐδέποτε ὅμως εἰς τὰ ἐκ τῶν ῥημάτων παραγόμενα·
ὡς δόμος, πόνος, στόνος, φόνος.

ὡσαύτως συμβαίνει εἰς περιστάσεις ἐνθα ἀπεβλήθη τὸ F, ὡς
κολόFω = κολούω, δρόFω = δρούω.

Ἐκθεσις τοῦ Ο εἰς ΟΙ.

Τοῦτο γίνεται πρὸ φωνήεντος, ὡς χροίη, δοιῶ, ἀλλοία ἐκ
τοῦ ἀλλῶ· φλοιός.

ἠγνοίησε, ἀγνοιέω, ποιή = πῶα,

οὐχὶ ὅμως, τὸ βοή, θεός, γός.

ὡσαύτως πρὸ τοῦ ν, εἰς τὸ ἀγκοίνη, τὸ δὲ φοίννον
αἶμα εἶναι παραγωγικὸς σχηματισμὸς τοῦ φοινός (δαφινός.)

Θ'.

Ἐναλλαγή φωνηέντων.

Εἰς πολλὰς λέξεις ἀπαντῶνται πολλὰ φωνήεντα τὰ ὅποια
ἐν αὐταῖς κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον, ἢ κατὰ τὴν παραγω-
γὴν των εἶναι ξέναί.

Ε ἀντὶ Α.

βέρεθρον· δύσετο.

Ε ἀντὶ Ι.

ἀγχέμαχος = ἀγγίμαχος.

Ο ἀντὶ Α.

πόρδαλις, ἀντὶ πάρδαλις.

Ι ἀντὶ Ε. ὡς

Ἰστίη ἀντὶ Ἡστίη.

Ἄλλα ὀδηγοῦσιν εἰς Αἰολικὴν ἀναλογίαν, ὡς ζεῖδωρος, ἀντὶ
ζήδωρος· μεις = μήν.

Ἀφρηθήσαν δὲ ἀπὸ τὸν Ὀμηρον τὴν σήμερον τὰ ζαχρειῶν,
τεθνεῖωτες· καὶ γράφονται· ζαχρηῶν, τεθνηῶτες.

Ἄλλα τελευταῖον θέλουσιν, ἀπὸ σχηματισμοὺς ἀχρήστους
γενόμενα, ὡς τάμνε, ὀδηγεῖ εἰς τὸ τάμνω· καὶ ἐσχαρόφιν εἰς
τὸ ἐσχαρος, τὸ ὅποιον εἶναι πρὸς τὸ ἐσχαρη. ὡς τὸ ἐσπερος
πρὸς τὸ ἐσπέρη.

Ι'.

Συστολή φωνηέντων.

Καθὼς ὁ στίχος ἐπροξένησε τὴν ἑκτασιν, ὡσαύτως καὶ τὴν
συστολήν, οὕτω λοιπὸν ὄχι μόνον τὰ ἰσόμακρα δίχρονα, α, ι, υ
ἀπαντῶνται βραχέα, ἀλλ' ἀκόμη καὶ αὐταὶ αἱ δίφθογγοι· ὡς
κούρας ἢ κούρας (— υ) ἀντὶ κούρας (— —) παρ' Ἡσιόδω.

κονή ἀντὶ κονή. ἰθύω ἀντὶ ἰθύω.

Ἐπειδὴ ὅμως τὸ μακρὸν α καὶ συστελλόμενον μένει πάλιν
α, καὶ τὸ ι μένει ι, καὶ τὸ υ μένει υ, καὶ δὲν γίνεται παρὰ
ἡ διαφορὰ τῆς προσωδίας ὡς α, α, ι, ι, υ, υ, διὰ τοῦ-
το αὐτὰ ἀφίνοῦνται εἰς τὸ περὶ προσωδίας. Ἐνταῦθα δὲ λέγομεν
περὶ ἐκείνων, ἐν οἷς γίνεται καὶ ἐξωτερικὴ διαφορὰ εἰς τὴν λέξιν.

Η.

ἀργής, ἀργήτος, καὶ ἀργέτα.

ἀσκηθής, καὶ ἀσκηθής.

ἀκαχήμενος = ἀκαχήμενος

καὶ ἄλλα ἀμφισβητήσιμα.

Συστέλλεται Ω εἰς Ο.

Τοῦτο εἶναι συνηθέστατον εἰς τὴν ὑποτακτικὴν ἐγκλισιν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΝ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ

ἀσπείρωμεν = τραπεῖωμεν.

θεῖωμεν = θεῖωμεν.

ἐγείρωμεν = ἐγείρωμεν.

ΕΙ εἰς Ε.

Εἰς τὰ θηλυκὰ τῶν εἰς υς βαθέη = βαθεία κτλ.

Ιλιάδ. Β. 786. ὠκέα = ὠκεία.

ΟΥ εἰς Ο.

τροίπος = τρίπους.

βόλεται = βούλεται.

λαγός = λαγούς.

ΑΙ. ΟΙ. ΥΙ.

Καὶ αὗται αἱ δίφθογγοι συστέλλονται χωρὶς ὅμως νὰ μεταβληθῶσι. Λοιπὸν ἀνάγονται εἰς τὴν πρώτην κλάσιν.

ΙΑ΄.

Ἀφαίσεις τῶν φωνηέντων ἐν ἀρχῇ.

Α. ὦς σταχύεσσι καὶ ἀσταχύεσσι.

στερόπη = ἀστεροπή.

Ε. ὦς κείνος καὶ ἐκείνος.

ἴκελος = εἴκελος.

ἰδείησι ἐκ τοῦ εἰδείησι.

Ο. πρὸ τοῦ Ι. εἰς τὸ ἴδμεν = οἶδαμεν

Εἰς τὸ μέσον τῆς λέξεως.

Α. ὦς γλακτοφάγον = γαλακτοφάγον.

εἰληλούθμεν = εἰληλούθαμεν.

Ε. ὦς ἔπλετο = ἐπέλετο.

κεκέλετο = κεκέλετο.

ἀποπτάμενος = ἀποπετάμενος.

εἰς δὲ τὸ ἴδρον, ἱρά. Ἰλιάδ. Π. 658. καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν. Μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ε ἔγινε μακρὸν τὸ ι, ὡς τίπτε = τίπετε.

ΙΒ΄.

Διαίσεις φωνηέντων.

Τὰ φωνήεντα αε, αι, αο, εη, εε, οε, οι, μένουσι διηρημένα ἀπ' ἀλλήλων ἐν τοῖς ἀκολουθοῦσι.

ΑΕ γινόμενον ΗΕ καὶ ΑΗ (διὰ σηματοποίησην καὶ διὰ μέτρον)

ἀήτης = ἀέντες,

ἄη = ἔπνεε.

Διὰ τοῦ Ρ.

ΑΕΡ ὕπερ καὶ ΗΕΡ.

ἰλ. Γ. 108 ἠερέθονται = ἀερέθονται.

ἄηρ, ἠέρα. ἰλ. Ξ. 282.

ἠέριος, αἰίρω.

ἄορ = ἄωρ, ἄωρτο. ἰλ. Γ. 272.

ἄορτηρ, ἀέρω, ἤρσα.

Διὰ τοῦ Δ.

ΑΕΔ.

ἀεῖδω, ἀοιδός.

ἀοιδῆ, ἀοιδιάω, ἀηδών.

Διὰ τοῦ Λ.

ΑΕΛ.

ἀέλλω = πνέω. ἀλλέω = σωρεύω.

ἀολλής = ἀελλαίος.

ἐνταῦθα ἴσως καὶ τὸ

Ἥέλιος = ἀφέλιος

ἀάξω (= auge) = αὐξάνω.

ΑΙ.

αἴω = αἰσθάνομαι, = αἴων, ἠῖων, αἴουσα, αἴε.

ΑΟ.

σάφρων = σώφρων.

ΕΑ.

ἐάν, ἐάας, ἐάν, ἐάσω, κτλ.

ἐάγη, ἔαρος, ἐαδότα, ἐάγη, ἐάξα, κρέατος, στέατος, φρέαρ.

ΕΕ.

ῤεέθρον.

ΗΙ.

ἠῖων, ἠῆα, ἠῆθεος, κληῖς, λῆιον, ληῖδία, καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ.

ΟΕ.

λοστρόν, δημοεργός, λοεσσάμενος.

ΟΙ.

οἰλεὺς, οἰλιάδης.

Ταύτην δὲ τὴν διαίρεσιν ἐξηγοῦσιν οἱ ψηφολόγοι διὰ τὴν ἀ-

ΙΑΚΩΝ ΒΑΤΕΡΙΑ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΤΗΚΗ

ΜΟΥΣΕΟΝ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

τοῦ ὅπου τὸ ὄνομα, τὸ ὅπου ἐκβλήθη, ἔχασεν ἐν τοῦ ὄντως ἀσυναίρετον μένει τὸ υ εἰς τὸ αὐτῆ, αὐτεον, αὐτῆ (= αΓτῆ) αὐτῆ, αὐτεον,

ἄυσε, ἄυσαν, αὔσαι, ἀύσας, ἀύσαντες ἀυσάντων, εὔς. Διὰ τοῦτο προσθέτουσιν οἱ αὐτοὶ, καὶ τὸ ἀποφατικὸν α' πρὸ τῶν διγαμματισμένων λέξεων δὲν ἔχει ν, τὸ ὁποῖον ἔχουν αἱ ἀδιγαμματίσαι· ὡς ἀάατος, ἀαγῆς, ἀαπτος.

ἀάσχετον, ἀεικῆς, ἀέκητο, ἀέκων, ἄεργος.

ὡς Ἰλ. κ. 93. ἀήθεσσον, ἀίδης, ἀιδωνεύς, ἀίδηλος, ἀίδρις, ἀίδρινη.

ἐξ ἐναντίας δὲ

ἀναιδῆς, ἀναρχος.

ἀναίμονες, ἀνήροτος.

ἀναίτιος, ἀνόπαια.

ἀναλκῆς, ἀνοϊστους.

ἀναιδίη, ἀνυδρωτί.

ἀναίνομαι, ἀνολέθρους.

ἀνάρσιος, ἀνώνυμος.

ἀναυδος,

εὐρίσκονται δὲ ἄουτον καὶ νεούτατος.

Σαλεύει ἢ συναίρεισις τῶν φωνηέντων εἰς τὰ ἐκ τοῦ ἄεθλος, ὡς ἄθλον, ἀεθλοφόρος, ἀθλοφόρος.

Ἄσυναίρετα μένουσι τὰ φωνήεντα εἰς τὰ ἐκ τοῦ θαάσω.

Τὸ δὲ θόωκος προϋποθέτει συναίρεισιν ἐκ τοῦ θάοκος, θῶκος = θάκος.

Ἄσυναίρετα μένουσι τὰ ΗΙ εἰς τὸ Θρηῖκες—ἴκων κτλ.

καὶ εἰς τὸ ἐνικόν, Θρηῖκα.

εἰς τὸ πληθυντικὸν ὅμως, Θρηῖκες, Θρηῖκων καὶ Θρηῖκες, Θρηῖκων.

ὡσχύτως λυκούργος = λυκούργος.

δαριζέμεναι, δαρίζω.

Ἰλιάδ. Ε. 486. ὄρεσσι· ὅμως Ἰλ. χ. 128. δαρίζετον, οἷα καὶ οἷα. Τὸ οἶρμαι, ὄτομαι ὅμως πάντοτε διηρημένον, ἔξω ἀπὸ τὸν σχηματισμὸν οἶητο· οἶη, καὶ οὐδέποτε οἶς· ὅιος ὅμως καὶ ὄϊων, τότε γίνονται δισύλλαβα ὅταν τὸ μέτρον τὸ ἀπαιτῆ.

Ἄστατος εἶναι ἡ χρῆσις τοῦ παῖς καὶ παῖς· φάος (φῶς) καὶ φάεος.

Εἰς τὸ μέσον ἔνθα συμπίπτει ἡ ῥίξα καὶ ἡ κατάληξις, τότε μόνον γίνεται διαίρεισις, ὅταν τὸ πρῶτον φωνῆεν ἦναι μακρὸν, ὡς ἠέις, ἦις, ἠιάδες, ἦια, ὠϊον.

Ἀλλῶς οὐδεμία διαίρεισις, ὡς Ἄτρεϊδῆς, Πηλεϊδῆς κτλ.

ἐπειδὴ δὲ τῷ ὑπερῷα, καὶ τὰ ἐκ τοῦ δήιος=δαίος, δηώσας, δηώσειν κτλ. μάχονται εἰς τοῦτο, προβάλλουσι καὶ εἰς αὐτὸ ἀλλαγὴν γραφῆς οἱ Κριτικοὶ διὰ τὴν ὁμοιότητα ὑπερῷ, δηιώσειν κτλ.

Εἰ μὲν μετὰ δίφθογγον ἔπονται δύο σύμφωνα εἰς πολλάς περιστάσεις, καὶ ἔνθα δὲν ἀπεβλήθη τὸ F, γίνεται διαίρεισις οὕτως·

διζῦς εἶσκω, ἐκ τοῦ εἶκω ὠίξε, μ' ὄλον ὅτι εἶναι οἶζασαι.

Διαίρειται δὲ τὸ εὐ εἰς τὸ εὔ πρὸ δύο συμφώνων, ὡς

εὔ κρίνας, εὔ τρέφων κτλ.

Ἐν δὲ ταῖς συνθέσεσιν μένει μὲν ἀδιαίρετον τὸ εὐ πρὸ φωνηέντων καὶ ἀπλῶν συμφώνων χωρὶς ἀμεταβόλου, οὕτως· εὐαιθέες, εὐβίτος, εὐηρες, εὐδωρον· διαίρειται δὲ καὶ γίνεται εὔ πρὸ δύο συμφώνων.

ὡσαύτως καὶ πρὸ ἡμιφώνων, τὰ ὅποια τότε διπλασιάζονται, ὡς εὐμμελίης, εὐβράφεισι, εὐννήτους, εὐσελμοι.

ἐξαιρουμένου πρὸ τοῦ λ εἰς τὸ, εὐλείμων.

Πρὸ ἀφώνου δὲ καὶ ἀμεταβόλου εἶναι εὐ καὶ εὔ, εὔ μὲν, πρὸ τῶν κλ ὡς εὐκλεῆς, κν, ὡς εὐκνήμιδες Ἰλ. Β. 331.

τμ. — εὐτμήτοισι. τρ. εὐτραφέος

εὐ καὶ εὔ πρὸ τοῦ πλ. ὡς εὐπλακῆς καὶ εὐπλέκτους

χρ. — εὐφρων — εὐφρων.

Πρὸ δὲ τοῦ πρ πάντοτε τὸ εὐ ὡς εὐπρηστον, εὐπρυμνοί· γίνεται δὲ καὶ εὐδμητος, μ' ὄλον ὅτι ἀλλοῦ εὐδμητος.

Τροπή τοῦ δασέος πνεύματος εἰς ψιλόν.

Τὸ δασὺ πνεῦμα τρέπεται εἰς ψιλόν, ὅταν ἐνδυναμοῦται ἢ συλλαβῇ δι' ἄλλων γραμμῶν, ἢ μεταβάλλεται διὰ σχηματισμῶν.

Α. ἐκ τοῦ (ἔχι Ὀμηρικοῦ) ἄλλομαι, γίνεται ἄλτο, ὀθεν ἄλμασιν, ἄμαξα, ἄμαξιντόν, ἄμα, ἄμυδις, ἄπτεσθαι, ἄπτοεπῆς.

Ε. ἐκηλος, εὐκηλος, ἐλίσσω, εἰλίποδες, ἔωλος, εὐωλος, ἐαδῶτα, εὐάδων, ἐννυμι, ἐσθῆς.

Βα. ἐπιόξω, ἐξω, ἔξαλος.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΝ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

Ο. ὁμοῦ καὶ ὁμόθεν, ὄαρ (ὁμοῦ ἡρμοσμένοι σύζυγος) ὄτρι-
χες, ὁμοιότριχες, ὄπατρος ἀντὶ ὁμόπατρος, ὄδος, οὐδός, ὄρος,
οὐρος, ὄλος, οὐλος.

Τὸ ἐναντίον δὲ τὸ, ἥλιον ἔγινε ἥλιος, ἥως, = ἑωσφόρος,
αἶδης = ἄδης.

II. ΣΥΜΦΩΝΑ.

Α΄.

Σύμφωνά μένοντα ἀμετάτρεπτα.

Πολλάκις τὰ ἄφωνα πρὸ τοῦ μ, δὲν δέχονται τὴν συνήθη
τροπήν· οὕτω

Δ. ἴδμεν = ἴσμεν, ὀδυῆ = ὀσμή.

Ο. κεκοροθυμένος ἐπέπιθυμην. Ἰλ. Β. 341.

Χ. ἀκαχμένον.

Ν. πρὸ τοῦ Σ. ἀνστάς, ἀνστρέψειαν, καὶ ἄλλα.

Β΄.

Σύμφωνα παρεντιθέμενα καὶ μετατιθέμενα.

Μ. Τὸ μ. παρεντίθεται πρὸς ἐνδυνάμωσιν τῶν συλλαβῶν εἰς
τὰ ἐκ τοῦ βροτὸς σύνθετα, ὡς Ἰλ. ω. 460, ἄμβροτος, φθισίμ-
βροτος, κτλ. Ἰλιάδ. Ν. 339.

Τὸ Ν εἰς τὸ ἰδρύνθησαν ἐκ τοῦ ἰδρύω.

Ἰλ. Ε. 435. ἀμπνύνη — πνύω ἤτοι πνέω.

ὠσαύτως, γόνυμος καὶ ἀπάλαμος.

Σ. Τὸ σ εἰσέρχεται ἐπὶ τῶν συνθέσεων εἰς τὰ εἰς ος λή-
γοντα ὀνόματα, ὡς

Ἰλ. Ν. 574. ἔγχος, ἔγγε, ἔγγε — Σ παλος.

— Γ. 335. σάκος, σάκε, σακὲ — Σ παλος.

θεός — θε(ό) — Σ φατος.

θε(ό) — Σ κελος ἢ

θε(οί) — Σ κελος.

Πρὸ τοῦ τ εἰς τὰ, θέμιστος καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ.

Πρὸ τοῦ π εἰς τὰ ἐκ τοῦ ἔπος, ὡς θεπίς, θέπις, θέσπις, ἐξ
οὗ τὸ θεσπέσιος.

Τ. Τὸ τ περιλαμβάνεται εἰς τὸ πόλις, πόλεμος καὶ τὰ ἐξ
αὐτοῦ ὅθεν πτόλος, πτόλεμος.

Β. Τὸ β εἰσάγεται εἰς τὰ παρμαβλωκε, καὶ μέμβλετο,
ἐκ διγάμματος.

Θ. τὸ θ παρεντέθη εἰς τὸ μαλθακός διχθὰ καὶ τὰ ἐξ
αὐτῶν.

Ρ. μετατίθεται τὸ ρ μετὰ ἀφάνου εἰς τὰ
ἀταρπός = ἀτραπός ἀταρπιτός = ἀτραπιτός., βραδύς,
βάρδιτος = βράδιτος· κάρτιτος, ἐκ τοῦ κράτος.

Ἀνάλογα εἶναι παρ' ἡμῶν ἐξαιρέτως ἐδῶ ἐν Κερκύρα.

κούραμα ἀντὶ κόμαρα
πίκρα — πίκρα κτλ.

Ἀναδίπλωσις Συμφώνων.

Τὰ Σύμφωνα διπλασιάζονται πρὸς ἐνδυνάμωσιν τῶν συλλα-
βῶν, ὀλιγώτερον μὲν τὰ ψιλὰ, συχνότερον δὲ τὰ ἡμίφωνα·

Π. ὡς ὄππος, ὄππότε, ὄππη καὶ τὰ τοιαῦτα.

Κ. πελέκκω, πελέκκησεν.

Τ. ὅττι.

Ὁ διπλασιασμός τοῦ δ εἰς τὸ ἐδδισεν.

γ'. Τὰ ἐξ αὐτοῦ προήλθον ἐκ τοῦ F. ὅθεν καὶ
Ἰλ. ψ. 792. — ἐριδήσασθαι, ὡς προβάλλουσιν οἱ Κριτικοὶ νὰ
γραφθῆ, καὶ τὸ γράφουσι δι' ἐνός δ. — ἐριδήσασθαι.

Λ. Μετὰ τὴν αὔξησιν εἰς τὰ ἐλλισάμην, ἐλλιτάνευε.
καὶ εἰς τὰς συνθέσεις

ἀπολλήξειεν, μεταλλήξαιτι, πολύλλιστον.

Μ. εἰς τὰ ἄμμορος, εὔμμελῆς, ἔμμεται, φιλομμειδής.

Ν. ἔννεπε, εὔννητος, ἀγάννιφος.

περὶ δὲ τοῦ ἀνέφελος, διαφωνοῦσι, διότι οἱ μὲν τὸ γράφουσι
ἀννέφελος, οἱ δὲ ἀνέφελος, κατὰ τὸ ἀθάνατος.

Ρ. Μετὰ τὴν αὔξησιν ἔρρηνε, ἔρριξε, ἔρρηξε.

καὶ τὰ ἐξῆς ἐν ταῖς συνθέσεσιν, ὡς ἀναρρήξας, ἀπορρήξας,
ἀπορρῶξ, ἀγάρριος.

Σ. εἰς τὸ ἔνδον τῆς ρίξης ὡς ὕσσον, ὀσσάκις, καὶ τὰ
τοιαῦτα.

Μετὰ τὴν αὔξησιν, ἔσσευε, ἔσσεύοντο.

Ἐν ταῖς συνθέσεσιν, ὡς εὔσσελμος εὔσσεύου.

ΙΛΙΟΒΑΤΕΙΟΝ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΡΗΣΙΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΛΗΞΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΤΟΣΥΛΛΑΒΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΕΞΙΟΥΣΙΝ, ΤΑΚΤΟΣΙΝ ΚΤΛ.
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

Εἰς σχηματισμούς χρόνων εἰς σω και σα τῶν καθαρῶν, ὡς γέλασσε, δαμάσσω, δαμάσσατο, κτλ., καὶ ἐν σχηματισμοῖς ἔνθα ἀποβάλλεται τὸ δ πρὸ τοῦ σ ὡς φράζω, φράσσομαι, πέλασσον.

Σημειώσεις.

Ὡς ἐνταῦθα τὰ σύμφωνα οὕτως ἐπαναλαμβάνονται ἢ τοῖς διπλασιάζονται εἰς ἄλλας περιστάσεις αἱ συλλαβαί, ὡς ἀταρτερός, μαρμαίρω, παπταίω, οὕτω καὶ τὸ μετέπειτα, ἰτητέον καὶ τὸ παρ' ἡμῶν προτιότερα.

Ἀποβολὴ Συμφώνων.

Ὡς διὰ τὸ μέτρον γίνεται ὁ διπλασιασμός τῶν συμφώνων, οὕτω διὰ τὸ αὐτὸ, εὐφωνίας χάριν, ἀποβάλλονται τινὰ ἐξ αὐτῶν.

Ἀποβάλλονται εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν λέξεων καὶ ἐν τῷ μέσῳ καὶ τέλει τῶν λέξεων, τὰ ἀποβαλλόμενα. Ἐν τῷ μέσῳ καὶ τέλει εἶναι τὰ ἑξῆς·

Δ. Εἰς τὸ μόλιθος, ἀντὶ μόλιθδος.

Γ. — φάρυγος — φάρυγγος.

Ξ. — ἄνα — ἀναξ.

Ρ. — ποτὶ — προτὶ.

Σ. ὄπιθε καὶ ὄπιθεν· συνυπάρχει ὅμως καὶ τὸ ὄπισθε καὶ ὄπισθεν.

Προσέτι εἰς τὰς κλίσεις

Ν. ὡς ἐγὼ ἀντὶ ἐγῶν.

καὶ ἐν ταῖς ι καὶ σι καταλήξεις, ὡς ἀνδράσι, εἴπαισι.

Ρ. ὡς ἄρηκτον καὶ ἀμφιρύτη, ἐν ᾧ ἡ ἀναλογία ἀπαιτεῖ διπλοῦν ρ.

Κ. τὸ κ ἀποβάλλεται ἐκ τοῦ ξὺν = κύν, τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ ρίζα τῆς λέξεως ξυνός = κυνός, καὶ μένει τὸ ἀδυνατώτερον σύν. Ἀλλὰ τοῦτο πρέπει νὰ γίνηται μόνον, ἔνθα τὸ μέτρον ἀπαιτεῖ, καὶ ὄχι ἀλλαχοῦ. Ἄλλ' ὁ κανὼν οὗτος τῶν Κριτικῶν δὲν τηρεῖται μὲ ὅλην τὴν ἀκρίβειαν ἀπὸ τοὺς μέχρι τοῦδε ἐκδότας τοῦ Ὀμήρου.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Σχηματισμοὶ Ὀμηρικοί.

ΠΡΩΤΗ ΚΛΙΣΙΣ.

Ὅπου ἐν τέλει τῆς ρίζης ἀπαντᾷται ᾧ μακρὸν, ἢ ἐπικῆ διάλεκτος τὸ μεταβάλλει εἰς η, ὡς

Τεγεά, Τεγεή, Μαντινία = Μαντινέη, γενεά, γενεή.

Ὅταν δὲ τὸ ἐν τέλει ᾧ εἶναι βραχὺ μένει πάλιν α ὡς γαῖα, Μαῖα κτλ. (ἐνίοτε μεταβάλλεται εἰς η, ὡς ἀληθείη, κνίσση, ἐξαιρεῖται (τὸ θεά) τὸ ὁποῖον καὶ τὸ α μακρὸν ἔχον καὶ ἀποτελοῦν ἵαμβον (υ—) φυλάττει ὅμως τὸ α ὡσαύτως καὶ τὸ Ναυσικάα, φειά, καὶ Αἰνείας, Αὐγείας, Ἐρμείας κύρια.

Τώρα ἀπαιτεῖται ἀναγκάως νὰ ἠξεύρωμεν, ποῖα ὀνόματα τῆς Κλίσεως ταύτης ἔχουσι τὴν λήγουσαν βραχεῖαν, καὶ λοιπὸν ἔχουσι α.

Περὶ τούτου σημειωτέον τὰ ἀκόλουθα.

AIA.

Ἐκ τῶν εἰς Aia εἶναι βραχεῖα τὰ δισύλλαβα μαῖα, γραια, γαῖα, αῖα.

μακρὰ εἶναι τὰ πολυσύλλαβα, ελαίη, εὐναίη, ἀναγκαίη. Ἀθηναίη, ἀγελαίη, πετραίη.

ἐξαιροῦνται πλάταια, ἰστίαια, λίλαια.

EA.

Μακρὰ εἶναι τὰ εἰς εα ὡς γενεήν, Μαντινέην, Τεγεήν.

EIA.

Ἐκ τῶν εἰς εια εἶναι βραχεῖα.

α'. τὰ παραγόμενα ἀπὸ τῶν εἰς υς ἐπιθέτων.

β'. τὰ ἐκ τοῦ εἰς συς καὶ ηρ ἐπιθέτων.

γ'. τὰ τῶν γυναικῶν καὶ πόλεων ὀνόματα.

1. βαθεῖα, εὐρεῖα, βαρεῖα.

2. ἰερεῖα, εὐπατέρεια, βασιλεια.

3. Πηνελόπεια, Περσεφόνηια, Ἀνεμόρεια.

ὡσαύτως καὶ τινὰ μοναδικά, κράνεια, κέδεια, πέλεια (περιστερὰ), τρυφάλεια.

Μακρὰ εἶναι

ΔΕΥΤΕΡΟΝ
α'. τὰ ἐκ τῶν εἰς ης ἐπιθέτων οὐσιαστικά.
β'. τὰ ὀνόματα τῶν εἰς εια εἶναι.
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΛΗΕΟΥΡΙΟΥ

- 4. ἀναδείην, ἀληθείην, εὐκλείην, κκτηφείην.
- 2. λείην, Ἀργείην, ταιρείην, ἡμιονείην, γοργείην, βοείην.

ΙΑ.

Βραχέα εἶναι τὰ δισύλλαβα ὡς δια, ἰα, μία.
 Μακρὰ τὰ πολυσύλλαβα ὡς, δολίην, πολίην, ἀνθρακίην,
 κονίην, κραδίην.
 τὰ ἀφηρημένα, ἡλικίην, ἱππηλασίην, πολικοιρανίην.
 ἐξαιροῦνται, πότνια, πολύμνια.

ΟΙΑ.

Βραχέα εἶναι τὰ ἐκ τοῦ βοῦς ὡς εὔβοια, Μιλίβοια,
 Περίβοια.
 Μακρὰ δὲ τὰ ἄλλα, ὡς Τροίην, αἰδοίην. Ἰλιάδ. Β. 514.
 Εὐπλοίην.

ΓΙΑ.

Εἶναι βραχέα, ὡς ἀγυιά, ἄρπυια, μυία.
 καὶ ὄλαι αἰ θηλυκαὶ μετοχαὶ τοῦ παρακειμένου ὡς τε-
 θαλυία, κτλ.
 τὸ δὲ μητρυιῆ μακρόν.
 τὸ δὲ ἀγυιά γράφεται καὶ ἀγυια παρὰ πολλῶν, ὡς καὶ ὄρ-
 γυια ἀντὶ τῶν συνήθων ὄργυιᾶ καὶ ὄργυια.

ΟΥΗ. ΩΗ.

ἀκούη, ἀλώη, ζώη, θωή.
 καὶ ἔνθα τὸ ω καὶ η διαχωρίζονται διὰ συμφώνων, ὡς
 λώβη, φειδωλή, θαλπωρή κτλ.

ΛΑ. ΝΑ. ΡΑ. ΣΑ.

τα τοιαῦτα εἶναι βραχέα, ὡς
 ΛΑ. θέλλα, ἄελλα, μάκελλα.
 ΝΑ. δέσποινα, μέλαινα, τράινα, χλίαινα.
 ΡΑ. ἄρουρα, χίμαιρα, ἰοχέαιρα, μάχαιρα,
 ΣΑ. μούσα—ης, γλώσσα—ης, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Σημείωσις.

Ἐξαιροῦνται δὲ τούτων πολλὰ, μάλιστα τὰ πρὸ τοῦ λ, ν, ρ. ἄλλο σύμφω-
 νον ἔχοντα, ὡς

ὀμίχλη, κίχλη, (κίχλη μόνον παρ' Ὀμήρω.)

αἶγλη, Ἀριάδνη ἄχνη, ἔχνη.
 τέχνη, πρύμνη, Σμύρνη, ἄκρη.
 κλήθηρ, αἶθηρ, τέφρη, φρήτηρ, πήτηρ, πυράγηρ.

Ἐκτὸς δὲ τούτου ἀκόμη, ἐκ μὲν τῶν εἰς λα τὰ
 πύλη, μύλη, ὕλη.

ἐκ δὲ τῶν εἰς να
 Ἀλκμήνη, Ἐλένη, ζώνη.

ἐκ δὲ τῶν εἰς ρα
 αὔρη, θύρη, ἡμέρη, ἦρη,

ἐκ δὲ τῶν εἰς σα
 κνίσση, Μέσση (εἰς τὸ Μέσσην).

ὡσαύτως καὶ τὸ ἐπὶ διπλοῦ λ λήγον, Σκύλλη· τὸ δὲ ἀλ-
 λαχοῦ Σκύλλ' (=Σκύλλα) ἀπαντῶμενον διορθοῦται Σκύλλη.

Βραχέα πρὸς τούτοις εἶναι καὶ τὰ ἐπὶ διπλοῦ συμφώνου,
 ὡς ἄμαξαν, ἀργυρόπεζα, ῥίζαν, δίψαν.

Μακρὰ εἶναι ἀκόμη ἐνταῦθα καὶ τὰ ὀξύτονα, ὡς κεφαλή,
 αἰχμή, ἐκυρή, νευρή.

ὡσαύτως καὶ τὰ εἰς ινη ὡς ὑσμίνη, δωτίνη.

Αἰγίνη παρ' Ἡσιόδω, παρ' Ὀμήρω δὲ Αἰγίνα.

Περιέχει δὲ ἡ πρώτη Κλίσις ὀνόματα θηλυκὰ καὶ ἀρσενικὰ,
 ὡς καὶ εἰς τὰς συνήθεις Γραμματικὰς.

Θηλυκὰ.

Ταῦτα λήγουσιν, κύρια ἢ μὴ κύρια, εἰς α ἢ η, ὡσαύτως
 καὶ ἀρσενικὰ, Νηνίτας, σοφίη, ἀληθείη, θεέστα, Πηλάτα κτλ.

Γενικὴ καὶ Δοτικὴ.

Ἡ γενικὴ καὶ δοτικὴ τῆς κλίσεως τῆς δεῦτερας ἔχουσι τὴν λήγου-
 σαν μακράν, τὴν ἔχουσι δὲ πάντοτε εἰς η ὡς

γαῖα, γαῖης, γαίην—γενεή, γενεῆς, γενεῆ.
 ἐξαιρείται, θεᾶς, λήγουσα εἰς α μακρόν.
 ὡσαύτως, Φειᾶς ἐκ τοῦ Φειᾶ (πόλεως ὄνομα).

Ἐκ δὲ τοῦ χειᾶ (=σπῆλαιον) εὐρίσκεται δοτικὴ χειῆ ἐκτὸς
 τῆς καταλήξεως ἐκείτης ἀπαντᾶται ἡ γενικὴ καὶ δοτικὴ καὶ
 εἰς φηχ εἰς τὰ κη κύρια καὶ μακροκατάληκτα θηλυκὰ τῆς Κλί-

σεως ταύτης περί οὗ κατωτέρω ἰδιαιτέρως. Ἡ δὲ αἰτιατικὴ ὑπάγει πάντοτε κατὰ τὴν ὀνομαστικὴν, ὡς
μία, μιῆς, μιῆ, μίαν, γέα, γαίης, γέαν.
πολυβότερα—είρης—είρη—ειραν.

Ἡ κλιτικὴ εἶναι ὁμοία μὲ τὴν ὀνομαστικὴν ἐκτὸς τοῦ
Nόμφα.

Δυϊκὸς ἀριθμὸς.

Ὁ Δυϊκὸς ἀριθμὸς ἀπαντᾶται μόνον εἰς α ὡς προφανείσα.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὀνομαστικὴ, Αἰτιατικὴ καὶ Κλιτικὴ δὲν διαφέρει τίποτε ἀπὸ τὰς ἄττικάς· μένει λοιπὸν ἡ Γενικὴ καὶ Δοτικὴ.

Ἡ Γενικὴ σχηματίζεται προστιθεμένων εἰς τὴν ῥίζαν τῶν συλλαβῶν αων· τοῦτο δὲ συναϊρούμενὸν μετὰ φωνῆν μὲν γίνεται ων, μετὰ σύμφωνον δὲ, παρεντιθεμένου εων, ὡς
θεά, θεάων, θεῶν.
ἀγορή, ἀγοράων, ἀγορέων.

Σημ. Α'. Τὸ μὲν α εἶναι πάντοτε μακρὸν, τὸ δὲ ε μένει ἄφωνον ὅ ἐστι δὲν ἀποτελεῖ συλλαβὴν, ἐκτὸς ὀλιγωτάτων χωρίων ἔνθα ἀποτελεῖ συλλαβὴν βραχεῖαν.

Σημ. Β'. Τὸ αων συμπεραίνουσι ετι ἦτον αFων· ἀλλ' ἐὰν συμπεράνωμεν ἐκ τῆς Λατινικῆς γλώσσης, ἐνδέχεται νὰ ἦτον αρων καταρχάς, ὡς εἰς τὰ λατινικὰ argum Dearam, ἔπειτα ἔγινε αFων καὶ ων.

Ἡ Δοτικὴ λήγει εἰς ησιν καὶ ησι καὶ ης συνθέστερος εἶναι ὁ μακρότερος σχηματισμὸς ησιν· ὁ δὲ σχηματισμὸς εἰς ης ἀπαντᾶται συνήθως πρὸ φωνηέντων.

Ἐξαιροῦνται δύο ὀνόματα θεά καὶ αὐτή, τὰ ὁποῖα σχηματίζουν τὴν πληθυντικὴν δοτικὴν εἰς αἰς.

Ἄρσενικά.

Τὰ ἄρσενικά κρατοῦσιν εἰς τὴν ὀνομαστικὴν, ἔνθα δ στίχος ἢ ἡ εὐφωνία τὸ ἀπαιτεῖ, ἀμετάβλητον τὸ α ὡς
ἰππότα, εὐρύπα.

ὡς εἰς τὰ Λατινικὰ poeta εἰς τὰς λοιπὰς περιστάσεις εἰσῆχθη τὸ σ εἰς τὴν ῥίζαν μετατραπέντος τοῦ α εἰς η, ὡς
Ἄτρειδα, Ἄτρείδης. Βορέα, Βορέης.

Ἐκτὸς τῶν εἰς εἰας ἐχόντων τὸ α μακρὸν καὶ κρατούντων αὐτὸ καὶ εἰς τὰς λοιπὰς πτώσεις, ὡς
Αἰνεῖας, Αὐγείας, Ἑρμείας.

Ἡ Γενικὴ τῆς κλίσεως τῆς δε σχηματίζεται προστιθεμένων εἰς τὴν ῥίζαν τῶν συλλαβῶν αο ὑποτιθεμένης αFo ὡς
(Ἄτρεῖδ), Ἄτρεῖδαο, (Πηλεῖδ), Πηλεῖδαο.

Σημ. Α'. Τοῦτο δὲ τὸ αFo ἢ αο συναϊρούμενον, φωνήεντος μὲν ἡγουμένου γίνεται ω χωρὶς τινος μεταβολῆς, συμφώνου δὲ ἡγουμένου παρεντίθεται ε ἄφωνον, καὶ γίνεται εω ὡς

Ἑρμείας (Ἑρμεία), Ἑρμείαο, Ἑρμείω.
Ἄτρείδης, (Ἄτρεῖδα), Ἄτρεῖδαο (δω), Ἄτρεῖδεω.

Σημ. Β'. Ἐκ τούτων δὲ τὸ μὲν εω γίνεται ἔπειτα ἰδιάζον εἰς τὴν ἰωνικὴν Διάλεκτον· τὸ δὲ αο εἰς τὴν Ἀσρικὴν, ὡς, αἰχμητᾶο (παρὰ Πινδάρῳ).

Ἐκ τούτου δὲ καὶ ἡ εἰς α ἐπίσης δωρικὴ γενικὴ, ὡς αἰχμητᾶ.

Σημ. Γ'. Ἀπαντᾶται καὶ παρ' Ἀττικῆς εἰς εω Γενικὴ, ὡς, θάλεω, καὶ ἡ εἰς α ἐν Κυρίοις καὶ Προσηγορίαις, ὡς

Πυθαγόρας, Πυθαγόρα.
ὄρنيθοθήρας, ὄρنيθοθήρα.

Σημ. Δ'. Ἐκ τούτου δὲ καὶ ἡ Γενικὴ τῶν ἰδικῶν μας ὀνομάτων, ὡς

Παπᾶς, Παπᾶ.
Φωμᾶς, Φωμᾶ.

Ἡ Δοτικὴ εἰς η, ὡς, Ἄτρείδη.

Αἰνεῖας ὅμως ἔχει Αἰνεῖα καὶ κατὰ ταύτην τὴν ἀναλογίαν πρέπει νὰ γραφθῇ Ἑρμεία καὶ ὄχι Ἑρμείη.

Ἡ Αἰτιατικὴ λήγει πάντοτε εἰς ην πλὴν τοῦ Ἑρμείαν καὶ Αἰνεῖαν.

Τὸ δὲ Ἑρμείην δὲν ἐγκρίνεται ὡς Ἐπικόν.

Ἡ Κλιτικὴ ὡς καὶ παρ' Ἀττικῆς δηλ. α.

α'. τῶν μὲν τῆς καὶ πῆς εἰς α βραχὺ, ὡς, συβῶτα, κυνώπα.

β'. τῶν δὲ εἰς εἰας εἰς α μακρὸν, ὡς, Ἑρμεία, Αἰνεῖα.

γ'. τῶν δὲ εἰς ἰδης, ἰσης, ὑσης, εἰς η, ὡς

Ἄτρεῖδη, Ἀγγίσση, χρῆση.

Δυϊκός και Πληθυντικός.

Περὶ τούτων κρατοῦσι τὰ περὶ τῶν θηλυκῶν.

Σημείωσις.

Τὰ ἀρσενικά τῆς Κλίσεως τῆς δε ἐπὶ τῆς ὀνομαστικῆς τονίζονται τριῶς· τὰ περισσότερα μὲν εἰς τὴν παραλήγουσαν, ἰππέτα, ἰππηλάτα· ὀλίγα δὲ τινὰ εἰς τὴν λήγουσαν, αἰχμητής, ἀστεροπητής· καὶ ὀλιγώτατα εἰς τὴν προπαραλήγουσαν, ὡς, μητίετα (ἂν καὶ ἔχει παρὰ πάντων)· καὶ τὰ δύο ἐπίθετα, ἀκάκιστα, εὐρίπτα.

Κατὰ τὴν παρατήρησιν τῶν παλαιῶν Γραμματικῶν, καὶ τοῦτο κατὰ τὸν μετέπειτα Αἰολικὸν τρόπον ὀνομαζόμενον.

Συνηρημένα τῆς Α'. Κλίσεως.

Ἐκτὸς τῶν ἐπὶ τοῖς παραδείγμασι σημειωθέντων ὀλιγώτατα ἄλλα ἀπαντῶνται τῆς Κλίσεως τῆς δε, ὡς

νηπιέη (νηπιέας-ἄς) νηπιάας.

οὕτως εἶναι ἴσως καὶ τὸ Ναύσιχα Ναυσικᾶ) Ναυσικᾶα.

Πολυσημάτιστα.

Ταῦτα γίνονται κατὰ πολλοὺς τρόπους.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΚΛΙΣΙΣ.

Εἰς τὴν Κλίσιν ταύτην τὸ ἐνδεικτικὸν τῶν πτώσεων μῦριον ἐπροσκολλήθη στερεώτερον καὶ πολυειδέστερον παρὰ εἰς τὴν Α'. Κλίσιν· διότι ἀπαντᾶται καὶ ἐπὶ γενικῆς καὶ ἐπὶ δοτικῆς (ἐπιρρήματικῶς) καὶ ἐπὶ αἰτιατικῆς. Ὡσαύτως καὶ εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἐπὶ γενικῆς καὶ δοτικῆς.

Ὁ δὲ ἰδιάζων τῆς Ἐπικῆς γενικῆς σχηματισμὸς εἶναι εἰς οἰο καὶ ου τὰ ὁποῖα ὑποτίθενται γεννηθέντα ἐκ τοῦ οο ἢ οFo.

Ἡ ὀνομαστικὴ αἰτιατικὴ καὶ κλητικὴ τοῦ Δυϊκοῦ ἀριθμοῦ εἶναι ὡς αἱ συνήθεις· ἡ γενικὴ ὅμως εἶναι εἰς οἰῖν· ἡ δὲ δοτικὴ ἐφυλάχθη ὡσαύτως εἰς οἰῖν· εἰς τὸ ἕκαιν μόνον ὁ σχηματισμὸς εἰς τὸ ἀπλοῦν οἰν εἶναι μεθ' Ὀμήρου.

Συνηρημένα τῆς Β'. Κλίσεως.

Αἱ συναίρεσεις τῆς Κλίσεως ταύτης εἶναι ἀσυνειθιστοί· ἔθεν μένουσιν ἀσυναίρετα.

α'. τὰ εἰς εος εον, ὡς, χρύσεος, ὁστέον· χρείας δὲ οὔσης γίνεται συνίησις, χρυσέω ἀνά σκήπτρω.

β'. τὰ εἰς ους, ἐκ τῶν ὁποίων εὐρίσκειται συναίρεσις εἰς τὸ (νόος) νοῦς, καὶ εἰς τὸ διπλοῦν σπανίως.

Ἀσυναίρετα μένουσι καὶ τὰ ἐκ τοῦ θοός σύνθετα.

Πειρίθοος, Πρόθοος.

Ἐκτὸς τῆς γενικῆς Πάνθου τὸ ὁποῖον φαίνεται ὅτι πάσχει ἀφαίρεσιν τοῦ ο (Πάνθου).

γ. ὡσαύτως δὲν συναίρουσιν ἐκ τοῦ εἰς αος τὰ

Πρατεσίλαος, Μενέλαος, Ἀρκεσίλαος.

Τὸ δὲ ἀγήραος ἐγράφετο ἀγήρωος ὑπὸ τοῦ Ἀριστάρχου.

Τινὰ δὲ συναίρουσι τὸ α καὶ ο, εἰς ω καὶ παρενθέτουσι τὸ ε, ὡς ἀγέλαος, ἀγέλως καὶ ἀγέλωος.

Ἐνταῦθα ἀνάγεται καὶ τὸ ἄνωος (ἄναυδον) τὸ ὁποῖον ἔμωος Ὀδυσσεύς ψ. 98. ἐκλαμβάνεται ἐπιρρήματικῶς. Ὅπου δὲ τὸ ω ἐκ διπλοῦ ο γίνεται, τότε αἱ πτώσεις σχηματίζονται ἄλλῶς, ὡς (ἄθος) ἄθως, (ἄθωος) ἄθῶω, (γάλοος) γάλως πληθ. (γάλαοι, γάλω) γαλῶω, γαλῶων.

Πολυσημάτιστα.

Καὶ εἰς τὴν δευτέραν Κλίσιν εὐρίσκονται πολλοὶ σχηματισμοὶ ἀλλάσσοντες ἢ γένος καὶ κλίσιν μόνον διὰ μικρᾶς μεταβολῆς, ἢ καὶ σημασίας, ὡς, δάκρυ, δάκρυον· δεσμὸς, δεσμὰ καὶ δέσματα· μηροὶ ἢ μηρία, μῆρ' κτλ.

ΤΡΙΤΗ ΚΛΙΣΙΣ.

Γενικαὶ Σημειώσεις.

Εἰς τὴν Κλίσιν ταύτην ἐν γένει δὲν ἔχομεν γὰρ σημειώσωμεν παρὰ μόνον περὶ σχηματισμοῦ τῆς δοτικῆς πληθυντικῆς διαφέροντος τῆς κοινῆς διαλέκτου, ὡς

ἄναξ, ἄνακτι, ἄναξι.
ἀνάκτες, ἀνάκτεσι.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΡΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

Αὐτὴ λοιπὸν ἢ πτώσις φαίνεται ὅτι εἰς τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν ἐσχηματίζετο ἀναγομένων πάντων τῶν ὀνομάτων, ἀρσενικῶν, θηλυκῶν, καὶ οὐδενῶν, εἰς τὴν κατάληξιν ες καὶ εἰς ταύτην προστιθεμένου τοῦ φωνήεντος ι ἢ τῆς συλλαβῆς σι. Αἰοῖπὸν γεννῶνται οἱ σχηματισμοὶ σι καὶ σσι, ὡς

ἀναξ, ἀνακτες, ἀνάκτεσι.
ἀνὴρ, ἄνδρες, ἄνδρεσσι.

Τοῦτο δὲ τὸ σι ἢ σσι ὑποτίθεται ὅτι εἶναι τὸ φι ἢ φιν τὸ ὁποῖον ἀπηντήσαμεν καὶ εἰς τὰς δύο ἄλλας κλίσεις. Εἰς ταύτην ὅμως τὴν κλίσιν ἀμετάβλητον ἔμεινεν εἰς ὀλίγων μόνον ὀνομάτων γενικᾶς καὶ δοτικᾶς πληθυντικᾶς, τῶν ὄρος, στήθος, ὄχος, (τοῦ τελευταίου μόνον ἐπὶ γενικῆς) ὡς ὄχεσφιν, ὄρεσφιν, καὶ στήθεσφιν.

Τὸ Σ παραλαμβάνεται πρὸς ἐνδυνάμωσιν τῆς συλλαβῆς, ὡς τὰ σακίεσπαλος, φερέσβιος.

ἐκτὸς δὲ τῶν ἄνω τὸ φιν ἀπαντᾷται ἀκόμη εἰς τὰ

ὑπὸ κράτεσφι = ὑπὸ κρατός.
ἐρέβεσφι = ἐξ ἐρέβους.
ἀπὸ ναῦσφι = ἀπὸ νηῶν.
κοτιληδονόφι = ἀπὸ κοτιληδόνων.

ἐπὶ τῶν πλείστων μετετράπη εἰς σ ὡς ἐν τῷ στήθεσσι (στήθεσφι)

Ἐκ τούτου λοιπὸν ἐξηγείται ὁ διὰ διπλοῦ σ ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον σχηματισμὸς τῆς πτώσεως ταύτης. Κατὰ ταύτην τὴν ἀρχὴν πρέπει νὰ ὑποτεθῇ

α'. ὅτι ἐνθα εἶναι ἐν μόνον σ ἀφρηρῆ τὸ ἄλλο, ὡς ἀνάκτεσι, ἀντι ἀνάκτεσσι.

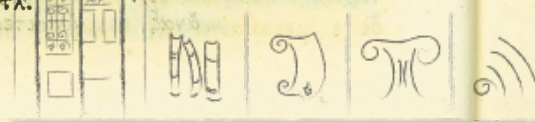
β'. ὅτι ὅσα δὲν ἀνάγονται εἰς ες εἶναι κατὰ συγκοπὴν, ὡς νέκυς (νέκυες), νεχύεσι, νέκυσσι.
δέπας (δέπακα-δέπαεσ), δεπάεσι, δέπασσι.

Δυνατὸν ὅμως νὰ ὑποτεθῇ καὶ

α'. ὅτι χωρὶς φιν ἢ δοτικῆ ἐγένετο προσκολλημένων εἰς τὴν ῥίζαν τῆς λέξεως τῶν συλλαβῶν εσι ὡς χειρ-εσι, θυγατέρ-εσι. νέκυ(ς) εσι-νέκυσι, δεπα(ς) εσι-δέπασσι.

β'. ὅτι κατ' ἀρχὰς ἦτον ἐν μόνον σ ἔπειτα δὲ ἐδιπλασιάσθη ὡς εἰς τὸ ὄσσον, τόσσον κτλ.

Τὸ βέβαιον εἶναι.

α) ὅτι ὁ δι' ἐνός σ σχηματισμὸς, ὁ ἀσυνήθης εἰς τὴν μετέπειτα γλῶσσαν, εἶναι σπανιώτερος εἰς τὴν ἀρχαίαν, ἐπομένως καὶ εἰς τὴν Ὀμηρικὴν. Ὁ δὲ σσι εἶναι ὁ συνηθέστερος.

β'.) ὅτι τὰ εἰς εος ποιοῦντα τὴν γενικὴν ἔχουσιν ἐκτὸς τῆς εἰς σφιν, τριπλοῦν σχηματισμὸν τῆς δοτικῆς πληθυντικῆς ὡς εσσι, εσσι, εσι.

ποῖον εἶναι τὸ ἀρχαιότερον εἶναι ἀδιάφορον, ὅ,τι πρέπει νὰ γνωρίζωμεν εἶναι ὅτι ἡ τοιαύτη ποικιλία γίνεται μόνον εἰς τὰ ἀπὸ βραχέας συλλαβῆς ἀρχόμενα, ὡς

βέλεα, βελέεσσι, βέλεσσι, βέλεσι.

ὄχι ὅμως στήθεσσι, διότι ἡ τοιαύτη κατάληξις τῶν συλλαβῶν δὲν ἀρμόζει εἰς τὸν Ὀμηρικὸν στίχον (—u—u).

γ'.) ὅτι ὁ διὰ τοῦ α σχηματισμὸς τῆς πτώσεως ταύτης μάλιστα εἰς τὰ συγκοπὴν πάσχοντα ὡς πατράσι κτλ.

Εἶναι κατὰ μεταβολὴν τοῦ ε εἰς α εὐφωνίας χάριν.

Ὁ Δυϊκὸς ἀριθμὸς καὶ ἐνταῦθα λήγει εἰς οἶν ὡς Σειρήνοϊν.

Μερικαὶ Σημειώσεις

Τινὰ ἀποβάλλουσι τὸ ἄφρων εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις.

Τὰ συναιρούμενα καὶ μῆ.

1.ον Ας—Αος.

Ἡ γενικὴ τούτων δὲν συναιρεῖται, ἢ δὲ δοτικῆ μένει ἀσυναίρετος κατὰ τὴν χρῆσιν τοῦ μέτρου φωνήεντος δὲ ἐπομένου, κατὰ τινὰς τῶν νεωτέρων, οὔτε ἐκθλίβεται, οὔτε ὑπογράφεται τὸ ι, ἀλλὰ πρέπει νὰ προφέρεται ὡς γῆραι.

Οἱ περισσύτεροι ὅμως ἀκολουθοῦντες τοὺς παλαιούς Γραμματικούς τὸ ὑπογράφουν.

Εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν τὰ δύο αα συναιροῦνται εἰς ἐν μακρὸν, ὡς δέπα ἢ ἀπὸ τὰ δύο αα ἐκθλίβεται τὸ τελευταῖον, τὸ δὲ ὑπόλοιπον εἶναι βραχύ· τινὰ δὲ τούτων τρέπουσι τὸ α εἰς ε. Τὰ ις—ιος. Ταῦτα κρατοῦσιν ἐκτὸς ὀλιγωτάτων χωρίων τὸ ι καθ' ὅλας τὰς πτώσεις. Εἰς δὲ τὴν δοτικὴν τὰ δύο ιι συναιροῦνται εἰς ἐν μακρὸν τὴν δὲ αἰτιατικὴν κάμνουσι εἰς ιαε, τὸ ὁποῖον συναιρεῖται εἰς ιε, τὸ δὲ ἀποβάνει εἰς τὸ πόσις=δ σύζυγος.

2.ον Γς—Υος.

Ταῦτα ἔχουσι τὴν Γενικὴν ἀσυναίρετον· ἐν χρεῖα δὲ τοῦ μέτρον γίνεται συνίζησις· ἡ δοτικὴ οἱ μόνον εὐρίσκεται εἰς ἐν χωρίον, καὶ μένει ἀσυναίρετος, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς πάντοτε συνηρημένη. Τὸ πληθυντικὸν υεε εἶναι πάντοτε ἀσυναίρετον· ἡ Αἰτιατικὴ υαε ἀσυναίρετος ὡς τὸ νέκυς, καὶ συνηρημένη ὡς τὸ γένυς καὶ δρυς. Κατὰ τὴν χρεῖαν δὲ ἰχθύας ἢ ἰχθύε, ὄφρυας ἢ ὄφρυε.

3.ον Εἰς ος, ης, υς.—Εος.

Τὰ ποιούοντα τὴν γενικὴν εἰς ε ος εἶναι τριπλά.

α'. οὐδέτερος εἰς ος, ὡς τεῖχος.

β'. οὐσιαστικά καὶ ἐπίθετα εἰς ης εος ὡς Διομήδης ἐπιπέθης.

γ'. εἰς υς εος ὡς ταχύς.

Ταῦτα ἔχουσι τὴν γενικὴν ἀσυναίρετον ὅπου τὸ μέτρον τὸ ἀπατεῖ συναίρειν τὰ τοιαῦτα δὲν δέχονται· συναίρουνται δὲ ἀντὶ νὰ δεχθῶν συνίζησιν τὰ ἀκόλουθα· ἐρέβειος (ἐρέβειος), θάρσειος (θάρσειος), θάμβειος (θάμβειος), Ὀδυσ. ω. 394. θέρειος (θέρειος), Ὀδυσ. Η. 418.

Τὸ αὐτὸ εἰς τὸ συναίρειν τὰς συλλαβάς κατὰ τὴν χρεῖαν τοῦ μέτρον ἀκολουθεῖ καὶ ἡ δοτικὴ· ἔλκει καὶ ἔλκει· θέρει καὶ θέρει· κάλλει καὶ κάλλει· καταπρηνεῖ, πλατεῖ κτλ.

Ἡ δὲ Αἰτιατικὴ καὶ τῶν οὐσιαστικῶν καὶ ἐπιθέτων εἰς ης καὶ τῶν εἰς ος οὐδετέρων μένουσιν ἀσυναίρετα· ἐν χρεῖα δὲ τοῦ μέτρον γίνεται συνίζησις· ὡς·

α'. Διομήδεα, Πολυδεύεα.

β'. Θεοεῖδα, ἄλλοεῖδα.

γ'. βέλεα, νεῖεα.

Συνηρημένα ἀπαντῶνται ἐκ μὲν τοῦ β', τὸ οἰνοπαθῆ· πρότερον δὲ καὶ τὸ πρωτοπαγῆ, τὸ ὅποιον ἔ Οὐόλφιος ἔτρεψεν εἰς τὸ πρωτοπαγέα. Ἐκ δὲ τοῦ γ', ἀπαντῶνται συνηρημένα τὸ τεμένη καὶ τεύχη.

Ἡ ὀνομαστικὴ εεε συναίρειται ἢ μένει ἀσυναίρετος κατὰ τὴν χρεῖαν τοῦ μέτρον· ὡς ομηγυρέε, ἐναργεῖε.

Ἡ γενικὴ εἶναι πάντοτε ἀσυναίρετος, ὡς στηθέων, ἀλσέων.

ἐκτός ὁπόταν τὸ ε εὐρίσκεται μεταξὺ δύο φωνηέντων, ὡς (ζαχρηέων) ζαχρηῶν.

Ἡ Αἰτιατικὴ εαε ὡσαύτως ἀσυναίρετος καὶ μετὰ συνίζησεως, ὡς ἀολλέας.

4.ον Συνηρημένον δὲ τὸ εαε εἰς εἰς ἐκτός τοῦ πόλειε ἐκ τοῦ πόλεεε, εἶναι καὶ τὸ πόλειε ἀπὸ τὸ πολέας.

Εἶναι δὲ τινὰ τὰ ὅποια ἔχουσι προπότερα α μακρὸν, ἢ ε, περὶ τούτων σημειωτέον τὰ ἀκόλουθα.

Α. ἀκραῆς, ἀκραῆ, ζαῆς. Ὀδυσ. Μ. 413. (μεταβῆναι εἰς τὴν α'. κλίσιν).

ὡσαύτως δυσαῆς (καὶ πνέειον) δυσαιεύς, καὶ διπλασιαζομένου τοῦ ε εἰς η, δυσαιῶν, (ζαχαρῆς) ζαχρηῆς, (ζαχρηέεε) ζαχρηεῖς.

Εἶναι δὲ περισσότερας σημειώσεως ἄξια, ἐκ μὲν τῶν εἰς ος οὐδετέρων, τὰ ἔχοντα ε πρὸ τοῦ ος ὡς σπέος, δέος κτλ. ἐκ δὲ τῶν εἰς ης εος τὰ ἐκ τοῦ κλέος γινόμενα οὐσιαστικά, ὡς Ἡρακλέης.

ὡσαύτως καὶ τὰ ἐκ τούτων ἐπίθετα, τῶν ὁποίων ἡ γραφὴ σαλεύει μεταξὺ τοῦ η καὶ ει.

5.ον Ευς.—Εος.

Τὰ μὲν οὐσιαστικά τούτων μὴ κύρια, τρέπουσι τὸ ε εἰς η ἐκτός τῆς ἐνικῆς ὀνομαστικῆς καὶ κλητικῆς, ὡς βασιλεὺς, βασιλῆος, βασιλῆι.

Ἐκ δὲ τῶν κυρίων τινὰ μὲν δὲν τρέπουσι τὸ ε εἰς η οὐδαμῶς, τινὰ δὲ ἔχουσι τὸ βραχὺ καὶ τὸ μακρὸν ἀναμίξ.

6.ον Ω, Ως.—Θος.

Τὰ τοιαῦτα συναίρουνται ἐκτός τοῦ χρώε.

7ον. ωε—ωος ἀποκόπτοντα τὸ Τ. Γέλωε, δοτ. γέλωε, Αἰτ. γέλωε, ἰδρῶε, ἰδρῶε, ἰδρῶε.

Ἐπιθέτων σχηματισμός.

Πολλὰ γλῶσσαι διὰ νὰ σχηματίσωσι τὰ ἐπίθετα δὲν μεταλλάσσει πάντεώς τὴν λήγουσαν τῆς ρίζης, ὅθεν μένουσιν ἄ-
ΕΛΚΟΒΑΤΙΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

κλιτα ὡς ἐπιρρήματα τοιαύτη εἶναι ἡ Ἀρμενικὴ, ἡ Ἀγγλική, καὶ ἐν μέρει ἡ Γερμανικὴ. Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα σχηματίζει τὰ ἐπίθετα κατὰ γένος πῶσιν καὶ ἀριθμὸν ὁμοίως τινὰ ὡς ἔχον τοῦ πρώτου τὸ πέτερη, λις, τὸ ὁποῖον ἔγινεν ἔπειτα λισσῆ, καὶ εἰς ὀλίγα ἄλλα. Τὰ Ὀμηρικὰ ἐπίθετα κατ' ἀλφ-βητικὴν τάξιν ἀνάγονται εἰς τὰς ἀκολουθοῦσας κυριωτέρας κλάσεις.

4. Α.

- α'. αρ-αρος, μάκαρ, μάκαρος.
- β'. ας-αδος, πολυδειράς πολυδειράδος.
- γ'. ας-ανος, μέλας, μέλανος.
- δ'. ας-αντος, μόνον μετοχή, ἐν αἷς καὶ τὸ γηράς.

Σημ. Τὸ πολύτλας εἶναι μονόπτωτον.

2. Εἰς, Ἐντος.

- α'. ηεις — βαθυδινήεις, μεσήεις. Ἰλιάδ. Μ. 269.
- β'. ιεις — χαρίεις.
- γ'. οεις — αίματόεις, ὀμφαλόεις.

Σημ. Ἐπὶ τῶν α. ἀπαντᾶται συναϊρούμενον τὸ (τιμήεις) τιμῆς.

Τὸ οεις μακροῦ ἡγουμένου, γίνεται ωεις, πρὸς ἀποφυγὴν τροχαίου, κητώεις, εὐρώεις.

3. Ην, Ηνος, Ἐνος

πολύρρην, ὠριαύχην.

4. Ηρ, Ηρος, Ηρι. ὡς ἐρίρη ἐρίρηρος.

5. Ης, Εος.

- α'. ἀκηδῆς, πολυακηδῆς. πολλὰ τούτων ἀπαντῶνται μόνον πληθυντικῶς, ὡς ἐλεγχῆες, σαπῆες.
- β'. ης, ητος, προβλής, προβλήτος-ητος.

6. Ις.

- α'. ις ἰδος, νηῆς, ἀνακλῆς.
- β'. ις ἰος, πολυῖδρις, θεσπίς-ιος.

Σημ. Ἐκ τοῦ μῆτις σύνθετα σαλεύει ἡ κατάληξις μεταξὺ τοῦ ἀγκυλόμητις καὶ ἀγκυλομήτης. δολόμητις, δολόμητα καὶ δολομήτα. κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν εἶναι ἱεροφοῖτις καὶ δυσπληῖτις.

7. Ος.

- α'. ος, οιο, ου, λόγος, λόγιοι, λόγου.
- β'. ος, οδος, τρίπος—τρίποδος. ἀέλλοπος, ἀελλόποδος=ἀελλόπους.

8. Υς.

Πλατὺς, ἄκιυς.

9. Ων.

- α'. ων, ονος, πρόφρων, πρόφρονος.
- β'. ων, οντος, μετοχαί.

10. Ως.

- α'. ὡς, οος, ταμεισίχρωσ-οος.
- β'. ὡς, ωτος, καὶ οτος, αἰ μετοχαί. μεμαῶς, μεμαῶτος κτλ.

Σχηματισμὸς τοῦ θηλυκοῦ γένους τῶν ἐπιθέτων.

1. ος.

Ταῦτα εἶναι ὀμαλά καὶ εἶναι συνήθως τρικατάληκτα, ὡς ἀγαθός, ἀγαθή, ἀγαθόν.

Σημ. α. Ἐξαιρεῖται τὸ θούρος τὸ ὁποῖον σχηματίζει τὸ θηλυκὸν του εἰς ις, ἰδος, ιν, θούριδος, θούριν.

Σημ. β'. Τὰ δικατάληκτα ἐκ τούτων ἴδε κατωτέρω τὰ ἔχοντα τὸ στερεητικὸν α, ὡς ἀπέρητος κτλ.

Ἰλιάδ. κ. 293. ἀδμήτη, καὶ ἀπειρεσίη, ἀριγνώτη καὶ ἀμφιβρότη κτλ. διαφοροῦσι δὲ, ἀσβεστος καὶ ἀσβέστη, ἀκικέλιος, καὶ ἀκικελίη ἀμφιρότη καὶ ἀμβροτος.

Τὰ ἔκ τοῦ συνθεταίως εὐδείελος, ἐκτὸς τῶν μετοχῶν ἡδὲ εὐκτεμῶνα καὶ τῶν εὐρρείους, καὶ εὐποιήτησι, ἔνθα τὰ ἀντί-

γραφα ἔχουσιν εὐποιήτοισι διαφορεῖται δὲ εὐξέστος καὶ εὐξέστη ὡσαύτως διαφοροῦνται καὶ τὰ ἄλλα σύνθετα, ὡς

ἀγχίαλος καὶ ἀγχιάλη.	ἀρίζηλος καὶ ἀρίζηλη.
ἴφθημος—ἴφθημη.	πολύφορβος καὶ πολυφόρβη.
ἀμφίρητος—ἀμφιρήτη.	ἀντιθέη καὶ πολυμνήστη.
ἀμφιλύκη, ἀμφιελίσσα.	

Ἐκ τῶν μὴ συνθέτων ἀπαντῶνται μὲ χωριστὸν τύπον τοῦ θηλυκοῦ ἐρήμη, ἡμιονεῖη, χεμίη, ἀσπασίος δὲ καὶ ἀσπασίη. τούναντίον

ἀλδς,	πολιοῖο.	δλαώτατος ὀδμή.
αιγανέης,	ταναοῖο.	ἄγμων ἄτην.
πράξις,	δήμιος.	ὄπα χάλκεον.
πικρόν,	ὀδμήν.	κλητὸς ἵπποδάμεια.

Ὀυσιαστικὰ πολυσχημάτιστα ὀνόματα.

1. Ἄηρ, ἡ, ἡέρος, ἡέρι, ἡέρα.
2. Αἶδης. Γεν. αἶδαο καὶ αἶδαω καὶ αἶς, αἶδος, αἶδι, καὶ αἶδωνεύς, Δοτ. αἶδωνῆι.
3. Ἄναξ, ὁ, κλ. ἄνα, περὶ Θεοῦ, Δοτ. Πλ. ἀνάκτεσι.
4. Ἄνῆρ, ὁ, Δοτ. Πλ. ἄνδρεςσι καὶ ἀνδράσι.
5. Ἄρης, ὁ, Ἄρηος—ἡ-ἡα καὶ Ἄρεος—εἶ—κλ. Ἄρες καὶ ἄρες.
6. Γόνυ, τὸ, γούνατος καὶ γουνός, Πλ. γούνατα καὶ γούνα, γούνων, γούνασι, καὶ γούνεσσι.
7. Δόρυ, τὸ, δούρατος καὶ δουρός, δούρατι καὶ δουρι, Δυϊκ. δούρε, Πλ. δούρατα καὶ δούρα, δούρων, δούρασι καὶ δούρεσσι.
8. Δῶμα, τὸ, Αἶτ. δῶ κατὰ συγκοπὴν.
9. Ἐρως καὶ ἔρος, Δοτ. ἔρω, καὶ αἶτ. ἔρον.
10. Ζεὺς, Διὸς καὶ Ζηνός κτλ.
11. Θέμις, ἡ, Πλ. ὄν. θέμιστες καὶ θέμιστας.
12. Ἰχώρ, Αἶτ. ἰχώ κατὰ συγκοπὴν.
13. Κάρη, τὸ, ὄν. κάρη, Γεν. κάρητος, κάρηατος, κράατος, κρατὸς, Δοτ. κάρητι, κάρηατι, κράατι, κρατι, Αἶτ. κάρη, Ἀρσ. τὸν κράτα.
14. Κριθῆ, ἡ, κρι, κατὰ συγκοπὴν.
15. Λάας, ὁ, καὶ λᾶς, Γεν. λάος, Δοτ. λάοι, Αἶτ. λάων. Δυϊκ. Ὄνομ. λᾶς, Πλ. Γεν. λάων, Δοτ. λάεσσι.

16. Μᾶστιξ, ἡ, Δοτ. μᾶστι, Αἶτ. μᾶστιν.
17. Νῆς—ναῦς, Γεν. νῆος, καὶ νεός, Δοτ. νῆϊ, Αἶτ. νῆα καὶ νέα, Πλ. ὄν. νῆες, καὶ νέες, Γεν. νῆων, καὶ νεῶν, Δοτ. νηυσὶ, καὶ νήεσσι, νέεσσι, Αἶτ. νῆας, καὶ νέας.
18. Ὀῖς (ὁ ἡ) Δοτ. Πλ. ὀέσσι, ὀεσσι, οἶεσι, Αἶτ. ὀις.
19. Χεῖρ, ἡ, γεν. χειρός καὶ χερός, κτλ. Δοτ. Πλ. χεῖρεςσι (ν) χεῖρεσσι (ν) χερσί.
20. Υἱός, ὁ, Γεν. υἱοῦ, υἱος, υἱέος, Δοτ. υἱί, υἱεί, Αἶτ. υἱόν, υἱά, υἱέα, κλητ. υἱέ, Πλ. ὄν. υἱες, υἱέες, Γεν. υἱῶν, υἱέων, Δοτ. υἱοῖσιν, υἱάσι, Αἶτ. υἱας, υἱέας, Κλ. υἱες, υἱεῖς, τοῦ Δυϊκ. μόνον ὄν. καὶ Αἶτ. υἱε.

Ἐπίθετα πολυσχημάτιστα.

Τὰ πολυσχημάτιστα ἐπίθετα σχηματίζονται α'. προστιθεμένων πολλῶν καταλήξεων εἰς τὴν ῥίζαν, καὶ οὕτως ἐκτεινόμενα διὰ προσθήκης νέων συλλαβῶν. β'. ἐκ διαφόρων ἀρχῶν παρὰ γόμενα. γ'. εἰς διαφόρους κλίσεις βαίνοντα.

Α'.

ἐπεκτεινόμενα διὰ τῶν καταλήξεων εος, εἰος, (ῆιος), εἰνος, ιος, ιιος, μος, ρος.
 ἀγαθός ἡγάθεος, κενός κεινός, λαῖνος λαίνεος.
 χάλκεος (χάλκειος) χαλκεῖος, ξυνός (ξύνεος).
 ζυνήτιος, μελιχός μελιχιος, καινυχός καινύχιος.
 πτολίπορθος πτολιπόρθιος, (Θαμοί) θαμινοί.
 κηλός κήλλιμος, (λιγύς, λιγυρός).
 ὡσαύτως βραχύτερα καὶ μακρότερα.
 ταλασίφρονα καὶ τελέφρονα.
 ὑψιπετής—ὑψιπετής.

Β'.

Ἐκ διαφόρων κλάδων τῆς αὐτῆς ρίζης.
 ἀργῆτι, ἀργέτι, ἀργυρα καὶ ἀργύρεον.
 εὐρύς, εὐρήν, καὶ εὐρέα (ὡς ἐκ τοῦ εὐρέης).
 ἴριξ μῆλα, καὶ ἴριμα ἡἰκίος νεκῦτιος ἡ νεογνός νεπηγενής.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ Γ'.
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΜΕΣΣΟΡΗΙΩΝ

αίπυς, αίπεια, αίπυ, αίπην. αίπηνός, αίπεινή.
θεσπίς, θεσπέσιος. ερίηρος, ερίηρες.
έντειχεον και έντειχεα. λιγύς, λίγεια και λιγυρή κτλ.

Σημ. Πολλάκις ένταυτῷ άλλάσσεται ή κλίσις και είναι ή διαφορά τῶν κλάδων, ως νεογενές και νεηγενές.

Άρσ. πολύς, πουλύς, πολλός. Ουδ. πολύ, πουλύ, πολλόν.
Γεν. πολέος. Αίτ. πουλύν, πολλόν κτλ. Πληθ. πολέες, πο-
λέων, πολέεσσιν, και πολέεσι, και πολέσι.

Παραθετικά παρ' Ομήρω.

Τά παραθετικά παρ' Ομήρω ως επί τὸ πλείστον ακολου-
θοῦσι τὴν κοινὴν Διάλεκτον ὡς,
ο ς λευκός, λευκότερος.
η ς (προφερής) προφερέστατος.
υ ς ἐξύς, ἐξύτατος. βαθύς, βάθιστος.

Τα δὲ κακοξυνώτερος και διζωρώτατος είναι διὰ λόγον τοῦ
μέτρου. Παραλλάττουσι δὲ ταῦτα, τὰ εἰς ο ς, μεσάτω, νεάτη.
υ ς, ἰθύντατα.

ὠσαύτως και τὰ ὡς ἐξ οὐσιαστικῶν γινόμενα, ἄλγειον, βα-
σιλεύτερος, κύντερος, κτλ. τῶν ὁποίων μόνον οὐσιαστικά σώ-
ζονται ἄλγος, βασιλεύς, κύων· τὸ δὲ κάρτιστος ἐκ τοῦ σωζο-
μένου κρατὸς, μάς ὀδηγεῖ και εἰς τὴν ἀναλογίαν τῶν προη-
γουμένων· χωρὶς θετικοῦ εἶναι τὰ, ὀπλότερος, ὀπλότατος, πύ-
ματος, ὕστερος· κατὰ σχηματισμὸν μόνον συγκριτικοῦ εἶναι τὰ,
ἀργότερος, δεξιτέρως, θηλύτερος, ἐρέστερος· μὲ μικρὰν ὑπο-
δήλωσιν συγκριτικοῦ εἶναι τὰ, σαώτερος και σεώτερος.

Πολυσχημάτιστα.

φιλίω, φίλτερος, φίλτατος· ὠκύτατος· φέριστος, φέρτατος.
βραδύς, βραδίων, βράσσων, βάρδιστος.
μακρὸς, μάσσων, μακροτέρη.

Περὶ τοῦ πλείων και χείρων ὄψει γραμματικὴν.

Σημειώσεις εἰς τὰ Ἀριθμητικά

Τὸ θηλυκὸν τοῦ εἰς, μία και ἑα, γίνεται ἐκ τοῦ (μῖος), ἰος

τὸ τακτικὸν τοῦ εἰς παράγεται ἐκ τῆς προθέσεως πρὸ
(πρότερος, πρότατος) πρώτος και πρώτιστος· ἐκ ταύτης πα-
ράγεται και τὸ πρίμος (primus)· τὰ δὲ ὡ φαίνεται ὅτι εἶναι
Δυϊκὸς ἀριθμὸς τοῦ δύο ς, ἕπερ και δύο ς ἢ δύο ς· ἐκ τοῦ τε-
λευταίου ἐγεννήθη δοιῶ, δοιοὶ κτλ.

Τὰ σύνθετα ἐκ τούτου παρ' Ομήρω εἶναι τριπλά ὡς,
α'. δωδέκα, δωδεκάτη.
β'. δώδεκα, δωδεκάτη.
γ'. δυοκαίδεκα.

Τὸ τρεῖς, φαίνεται συνηρημένον ἐκ τοῦ τρέες (tre) ἐπὶ δὲ
αιτιατικῆς ἐκ τοῦ τρέας· τὸ τακτικὸν τρίτος και τρίτατος·
εἰς τὰς συνθέσεις εἰσέρχεται, ἢ ρίζα τοῦ ουδέτερου τρία (tri) ἢ
τὸ ἐπίρρημα τρίς τρίγληνα, τριςκαίδεκα.

Διὰ τὸν ἀριθμὸν τέσσαρα εἶναι
α'. τέταρ, ὅθεν τέτρα τετράμις, και τέσσαρ ἐξ οὗ τέσ-
σαρες κτλ.

β'. τέτορ, τέτορες, τέτορα.
γ'. πίσυρ, πίσυρες. Ἰλ. Ο. 680.

Διὰ τὸν ἀριθμὸν πέντε εἶναι·
α'. πέντε, ἐξ οὗ πεντήκοντα κτλ.

β'. πέμπε, ἐξ οὗ πέμπτος και πεμπταῖος·

εἰς τὰς παραγωγὰς και συνθέσεις γίνονται τὸ ε α ὡς πεντά-
κις, πένταχα, πενταέτηρος.

Τοῦ ἑννέα ἢ ἀρχὴ φαίνεται ὅτι ἦτον ἕνα ἐκ τοῦ ἐνάτη και
εἵνατος, εἵνάτετες, εἵνάηγες· ἔπειτα ἔγινον ἕννα, ἑννέα, ὅθεν ἐν-
νεάπηχυς.

Τὸ δέκα μένει ἀμετάβλητον εἰς συνθέσεις και παραγωγὰς
ὡς δεκάχιλοι, δεκάκις, κτλ.

Τὸ μύριοι δὲν γνωρίζεται παρ' Ομήρω, ἀλλὰ μόνον τὸ μυ-
ρίοι, μυρία, μυρία.

Οἱ σύνθετοι ἀριθμοὶ ἐκ τοῦ ἑνδεκα μέχρι τῶν δεκαεννέα
εὐρίσκονται διὰ συνθέσεως ἀμέσου και συγκολλήσεως τρόπον
τινά, ὡς ἑνδεκα, δωδέκα, ἢ διὰ τοῦ και ὡς τριςκαίδεκα,
ἑτεκαίδεκα, ἑτεκαίδεκα· μετὰ τὸ εἴκοσιν ὅμως διαλελυμέ-

χως ὡς ὅρ και εἴκοσιν.
ΜΟΝΟΤΟΝ ΤΑΙΣ ΤΟΥ Ομήρων εἶναι τὰ ἐξήμαρ και ἐννήμαρ· και

κατ' αὐτὴν τὴν ἀναλογίαν ἔγινε καὶ τὸ, αὐτῆμαρ, πανῆμαρ
ποσσῆμαρ.

Ἀντωνυμιαὶ προσωπικαί.

Οἱ σχηματισμοὶ τῶν εἶναι συνθεμένοι ἐκ διαφόρων ἀρχῶν
ἐγὼ ἐμοῦ, (ego, miei, io, di me) ὑποβάλλονται δὲ ὑπὸ μίαν
συνήθη ὀνομαστικὴν, ὡς τὰ ἀνώμαλα παραθετικὰ ὑπὸ σύ-
νηθες θετικόν· τὸ ἡμεῖς ὑπὸ τὸ ἐγὼ, ὡς τὸ βελτίον ὑπὸ τὸ ἀ-
γαθός.

Τὸ ἐγὼ πρέπει νὰ ἐγεννήθη ἐκ τοῦ ἐγ, τὸ ὅποιον παρὰ τοῖς
Δωριεῦσιν ἔγινεν ἐγῶν· ἐκ τούτου δὲ ἐγῶν, καὶ ἐγῶ. (παρὰ
Κυπρίοις τισὶ νῦν, ἐγῶνι).

Τὸ ἐγῶν παρ' Ὀμήρῳ τίθεται ὅταν τὸ μέτρον τὸ ἀπαιτεῖ
τοῦ δευτέρου προσώπου ὁ πρῶτος σχηματισμὸς ἦτο τὸ (ἐξ οὗ
iu) τὸ ὅποιον παραγωγικῶς ἔγινε τὴν η· ὡς τριτοπρόσωπος
Ἀντωνυμία ἀναφέρεται παρὰ τῶν ἀρχαίων Γραμματικῶν τὸ ι,
τὸ ὅποιον διεσώθη εἰς τὸ Λατινικὸν ις.

Αἱ πλάγια πτώσεις τοῦ Α' προσώπου ἐγεννήθησαν ἐξ ἀρ-
χῆς μι (mi) σι (si) ἔ (egli) μίσι, σίσι, ἴσι.

Ἐκ τούτων γεννῶνται ἀναλογικῶς ὅλοι οἱ λοιποὶ σχηματι-
σμοί, τὸ ε (ἐμέο) εἶναι προσθήκη τὸ δὲ ἐμεῖο σεῖο εἶο, καὶ
ἐμεῦ σεῦ εῦ κτλ. ἐξηγοῦνται χωρὶς δυσκολίαν τὸ ἐμεῖ
καὶ σεῖ ἀναπληροῦνται εἰς τὰς νεωτέρας ἐκδόσεις διὰ τῶν
ἐμεῦ, σεῦ.

Οἱ δὲ σχηματισμοὶ θεν ἔλαβαν τὴν ἐπιρροητικὴν μορ-
φήν. Τὸ δὲ ἐμοῖο κτλ. εἶναι γενικὴ τοῦ ἐμὸς κτλ. ἐκτὸς
ἐνδὲς μόνου μέρους. Τῆς δοτικῆς οἱ παλαιότεροι σχηματισμοὶ
εἶναι εἰς ιν, ἐμεῖν ἐμῖν, τεῖν τῖν, ἐν ἔν, σωθέντες
παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν παρ' Ὀμήρῳ σώζεται μόνον τὸ τεῖν
ἐξ αὐτῶν. Εἰς τοὺς ὕμνους δὲ καὶ τὸ σφίν = αὐτῶ· παρ' Ἡσιό-
δῳ δὲ καὶ ἔν = αὐτῶ.

Ἡ αἰτιατικὴ τῆς τριτοπροσώπου ἐε (sese) ἔγινε κατ' ἐπα-
νάληψιν τῆς συλλαβῆς ε καὶ ἀναστίβασμόν τοῦ τόνου, τὸ δὲ
μῖν ἰωνικῶς, παρὰ τοῖς Δωριεῦσι καὶ τοῖς Τραγικοῖς ἔγινε νῖν
γεννηθέντα πιθανῶς καὶ τὰ δύο ἐκ τοῦ φιν ἐκλαμβάνεται δὲ
τὸ μῖν καὶ ἔ, καὶ ἐπὶ ἀρσενικοῦ καὶ ἠηλικῶ καὶ ἐπὶ οὐδε-

τέρου· ἐν δὲ τοῖς ὕμνοις τὸ ἔ = αὐτὸς καὶ ἐπὶ πληθυντικοῦ,
ὡσαύτως, καὶ τὸ ἔ, ἐπὶ αὐτοπαθείας = ἑαυτὸν, καὶ ἐπὶ ἐτε-
ροπαθείας = αὐτόν.

Δυϊκὸς Ἀριθμὸς.

Ἐκ τῶν δύο σχηματισμῶν τοῦ Α' προσώπου τὸ μὲν νῶ ἀ-
παντᾶται κατὰ τύχην μόνον εἰς αἰτιατικὴν, τὸ δὲ νῶϊ εἰς
ὀνομαστικὴν καὶ αἰτιατικὴν, ὡσαύτως καὶ τὸ σφῶ καὶ σφῶϊν.

Περὶ τούτων σημειωτέον τὰ ἀκόλουθα,

α'. ὅτι αὐτὰ ἐκλαμβάνονται μόνον ἐπὶ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ.

β'. ὅτι δὲν ἀπαντῶνται εἰς ἄλλας πτώσεις παρὰ εἰς τὰς
προσημειωθείσας.

γ'. ὅτι ἡ ὀνομαστικὴ καὶ αἰτιατικὴ πάντοτε χωρὶς ν.

δ'. ὅτι ἔνθα ἀπαντῶνται διὰ τοῦ ν, εἶναι γενικὴ καὶ δοτικὴ.

Ταῦτα ἐπροξένησαν φιλονεικίας μεταξὺ τῶν φιλολόγων· τὰ
ἀνωτέρω δέχονται οἱ περισσότεροι θεραπεύοντες παντοίοις τρό-
ποις τὰ φαινόμενα ἐναντία χωρὶα.

ε'. οἱ παλαιοὶ Γραμματικοὶ ἐδέχοντο ὅτι ἐκ τοῦ νῶ καὶ
σφῶ, ἐγεννήθησαν τὸ νῶϊ καὶ σφῶϊ, τὸ ἐναντίον δὲ οἱ νεώ-
τεροι.

Τοῦ Γ' προσώπου ἡ Δυϊκὴ Γενικὴ εἶναι πάντοτε ἐγκλιτικὴ
σφῶϊν ὡς καὶ ἡ αἰτιατικὴ σφῶεῖ.

Πληθυντικὰ.

Τῆς ὀνομαστικῆς οἱ παλαιότεροι σχηματισμοὶ εἶναι ἄμμες
καὶ ὕμμες· ταῦτα δὲ ἐκτεινόμενα καὶ συναιρούμενα ἐγέν-
νησαν τὸ (ἡμέες) ἡμεῖς, καὶ (ὕμεες) ὑμεῖς.

Τοῦ Γ' προσώπου ἔπρεπε κατ' ἀναλογίαν νὰ ἦναι σφῆες
σφῆεις· τούτο ὅμως δὲν ὑπάρχει.

Ἡ αἰτιατικὴ ἡμέας ὕμέας καὶ σφέας ἀπαντῶνται πάντοτε
ἀσυναίρετως, καὶ ἐν καιρῷ χρείας κατὰ συνίτησιν τὸ σφέ πάν-
τοτε ἐγκλιτικῶς.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΡΟΝ Θετικαὶ ἀντωνυμιαί.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΟΝΑΧΟΝ ΚΑΙ Εὐόμορος μεταχειρίζεται. Ὀν. καὶ τὸ δ, ἡ, τὸ,

ἐνίοτε τονούμενον· Γεν. τοῖο· Δυῖκ. τοῖοιν. Πλ. τοῖ. ταί. Γεν. θηλ. τάων. Δοτ. τοῖσι (ν) τῆσι (ν).

Ἀναφορική.

Ἄρσ. 8 Γεν. δου. Θηλ. ἑης. Πλ. θηλ. ῆσι και ῆς.

Ἐρωτιματική.

Τίς τί Γεν. τέο και τεῦ. Γεν. Πληθ. τέων.

Ἀόριστοι.

τίς, Ἐγκλ. Πληθ. Οὐδ. ἄσσα, τέων, τέοισι. Ὀν. ὄστις, Οὐδέτ. ὄτι, ὄτι, Γεν. ὄτεν, ὄττεο, ὄττεν, Δοτ. ὄτεο. Γεν. Πληθ. ὄτεων. Δοτ. ὄτέοισι.

Συσχετικά.

ὄσσοσ, ὄσσάτιος, και τόσσοσ.

Αἱ λεγόμεναι σύνθετοι, εἶναι μετὰ τὸν Ὀμηρον· εἰς αὐτὸν ἐκφράζονται διαλελυμένως ἐμοὶ αὐτῆ, σὲ αὐτὸν κτλ.

Περὶ τοῦ φη ἢ φιν.

Ὅτι τὸ φιν εἶναι μόριον προσκολλώμενον εἰς πολλὰς πτώσεις, οὐδείς ἀγνοεῖ· ζητεῖται ὅμως ἂν καθ' αὐτὸ εἶναι σημαντικὸν ἢ ὄχι· περὶ τούτου εἶναι δύο γνώμαι· ἢ μία θέλει ὅτι αὐτὸ εἶναι ἡ παλαιὰ δοτικὴ τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας εν, και διὰ τοῦ διγάμματος φιν τὸ ὅποιον ἐπροστίθετο εἰς τὴν ρίζαν τῆς λέξεως, και τὴν καθίστανεν ὄνομα χωρὶς νὰ προσδιορίσῃ ἰδιαιτέρως πῶσιν· ἢ ἄλλη γνώμη τὸ θέλει κατάληξιν ἐπιρρηματικὴν ἀσήμαντον καθ' ἑαυτήν, ὡς τὸ σε εἰς τὸ οὐρανόσε, και τὸ θι εἰς τὸ οὐρανόθι· και ὅτι ἀπ' ἀρχῆς εἶχε τοπικὴν μάλιστα σημασίαν ὡς τὸ θι· διὰ δὲ τὸ πολυειδὲς τῶν τοπικῶν σχέσεων ἐχρειάσθησαν ἄλλοι προσδιορισμοί· ἐκ δὲ τῆς τοπικῆς σχέσεως μετέθη και εἰς ἄλλην δι' ἀπλῆς πτώσεως τοῦ ὀνόματος ἐκφραζομένη. Πρὸς κατάληξιν τούτου σημειώθων ὅτι ἀπὸ τὰς διαφορὰς γλώσσας τινὲς μὲν εἶναι τρεπτὰ,

τινὲς δὲ ἄτρεπτοι· αἱ ἄτρεπτοι εἰς ἀναπλήρωσιν τῆς ἐλλείψεως ταύτης προσθέτουσιν εἰς τὴν λέξιν τὴν σημαίνουσαν τὸ δεῖνα ἢ δεῖνα πρᾶγμα, μόρια τινὰ τὰ ὅποια καθ' ἑαυτὰ εἶναι σημαντικά, ταῦτα μὲν ἐμπρὸς τιθέμενα, καλοῦνται προτιθέμενα ἢ προτακτικά· ἔπειτα δὲ τιθέμενα, καλοῦνται ἐπιτιθέμενα ἢ ὑποτακτικά.

Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶναι ὅλως διόλου τρεπτὴ ὡς και ὅλαι αἱ Εὐρωπαϊκαί. Τιθέντος δὲ ὅτι τὸ φιν = φιν, και τὸ α δησ τῶν πατρωνυμικῶν ἤθελεν εἶναι ἴσχυος τοῦ πρώτου τρόπου τοῦ διὰ Μορίων σημαντικῶν κλίνειν· ὅμως ἐξέλιπε μετὰ ταῦτα. Οἱ παλαιοὶ Γραμματικοὶ σημειοῦνσιν ὅτι ἐτίθετο εἰς ὄλας τὰς πτώσεις· οἱ νεώτεροι ὅμως διορθοῦσιν ἢ ἐκλαμβάνουσιν ἄλλῶς τὰ περὶ ὀνομαστικῆς και κλητικῆς ἀναφερόμενα παραδείγματα· ὅθεν περιορίζεται μόνον τὸ φιν εἰς τὴν γενικὴν ἢ δοτικὴν και εἰς ὀλίγας αἰτιατικὰς αἱ ὅποια και αὐταὶ δυνατόν νὰ ἐκληφθῶσιν ἐπιρρηματικῶς· ἔχει δὲ τοὺς ἐξῆς συνδυασμούς.

1. η φη εἰς τὰ τῆς Α'. Κλίσεως.
2. ο φη εἰς τὰ τῆς Β'. και μέρος τῆς Γ'.
3. ευ φη ἐν τοῖς εἰς ος οὐδετέροις τῆς Γ'.
4. φη προσκολλώμενον εἰς θεματικὸν φωνῆν.

Και οἱ μὲν παλαιοὶ γραμματικοὶ κατὰ παράδοσιν διαστέλουσι τὴν εἰς η φη δοτικὴν διὰ τοῦ ὑπογεγραμμένου ι βίηφι· οἱ δὲ νεώτεροι ὄχι· οἱ δεχόμενοι μάλιστα αὐτὴν ὡς δοτικὴν δοξάζουσιν ὅτι τὸ ὑπογεγραμμένον ι ἐπὶ τῶν εἰς η δοτικῶν ἐγεννήθη μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ φ ὡς βίηφι — βίη — ι, βίη.

Ῥήματα

Περὶ Διπλασιασμοῦ.

Ὁ Διπλασιασμός, ὁ ὅποιος ἐπὶ τῆς κοινῆς Διαλέκτου περιορίζεται εἰς μόνον τὸν παρακείμενον και ὑπερσυντελικόν, παρ' Ὀμήρω ἐκτείνεται και εἰς ἄλλους χρόνους, (ἐκτὸς τοῦ ἐνεστώτους και προτακτικῶν,) και εἰς τὸν μέλλοντα φωνῆς εἰς ω.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΝ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΗΟΥΡΙΟΥ
πεπιθήσω κεκαθήσω.

Φωνῆς εἰς μαί.

δεδέξομαι, μεμνήσομαι, περήσεται.

Σημ. Α'. Ταῦτα δίσταλιν ἢ μετέπειτα γλῶσσα διὰ τοῦ μετ' ὀλίγον Μέλ-
λοντος ὀνομασθέντος.

Συνηθέστατα δέχεται τὸν Διπλασιασμὸν τοῦτον μετὰ τὸν
παρακείμενον, ὁ β'. Ἀόριστος, ἄγω, ἤγαγον (τὸ ὁποῖον
ἔμεινεν εἰς τὴν Κοινήν Διάλεκτον) ἄρω, ἤραρον πέπιθον, πέ-
φραδε.

Σημ. Α'. Τὸ ἔπεφνον, καὶ ἐκέκλετο δέχονται καὶ δευτέραν αὐ-
ξῆσιν ἐπὶ τοῦ διπλασιασμοῦ.

Σημ. Β'. Πολλοὶ οὕτω διπλασιασθέντες χρόνοι γεννῶσι νέους ἐνεστώτας
καὶ παρατατικούς· ὡς ἀκαλίξει (ἤκαχον) ἀράρισσε (ἤραρε).

Περὶ Αὐξήσεως.

Ἡ αὐξῆσις προκύπτει ἐκ τῆς παραλείψεως τοῦ πρώτου συμ-
φώνου τοῦ διπλασιασμοῦ ὡς λέλαχον ἔλαχον, κέκαμον ἔκαμον.

Ἡ αὐξῆσις παραλείπεται εἰς τὴν Ὀμηρικὴν διάλεκτον

α'. διὰ λόγον Προσωπίας.

β'. διὰ χωρισμὸν τῶν κώλων.

γ'. διὰ ῥυθμὸν.

δ'. δι' εὐφωνίαν.

4. διὰ λόγον προσωπίας.

ἀλλὰ κακῶς ἀφιεῖ

βῆ δ' ἀέων παρὰ θίνα.

Ὅθεν ἔκφυγε καὶ ἐξέφυγε κατὰ τὴν χρείαν τοῦ μέτρου· οὐ-
χι ὅμως μετὰ σῆ, παρά σῆ· ἀντὶ μετῆς η' παρῆς η'.

2. διὰ χωρισμὸν τῶν κώλων

ἰστία μὲν στείλαντο, δεῖσαν δ' ἐν νηὶ μελαίνῃ
ὡς φάτο, χαῖρε δὲ κτλ.

3. διὰ ῥυθμὸν

τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορῆν δε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς.

Τοῦτο ἀναφέρεται εἰς τὸ περὶ Γαίης, τὸ ὁποῖον ἀνήκει εἰς
τὴν Μετρικὴν.

4. δι' εὐφωνίαν

Ἰδιαιτέρως λείπει ἡ αὐξῆσις μετὰ τὴν πρόθεσιν περὶ διότι
ἢ μὲν παρὰ γίνεται κακῶφνος, ἢ δὲ περὶ δὲν ἀποσρο-
φάται παρ' Ὀμήρῳ ὅθεν περιβάλλει, περιβῆ κτλ. ὡσαύτως γα-
στέρα τύψεν, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν γαστέρ' ἔτυψεν, καὶ τὰ τοι-
αῦτα.

Ἔπεται λοιπὸν ὅτι· ἐνθα λείπουσιν οἱ λόγοι οὔτοι, φαίνεται
πάλιν ἡ αὐξῆσις.

α'. Τρις ἔβαινε· καὶ Ἰλιάδ. Ε. 365.

παράβαλ. 299. ἀμφὶ δ' ἀρ' αὐτῷ βαινέ,
ἔβαλεν, τόξων εὖ εἰδῶς Ἰλ.

β'. ἧ ἐπὶ πολλ' ἐμόγησα Ἰλ. Α. 162.

γ'. ἀλγ' ἔθηκεν, Ἰλ. Α. 2.

Μοναδικὰ μετ' αὐξήσεως εἶναι τὰ ἐμισγέσκοντο Ὀδ. γ. 7.

Ἐφάσκει' Ὀδ. X. 35 καὶ τινὰ ἄλλα.

δ'. παρῆδραμον. διέστησαν κτλ.

Ὅτι τὸ ἀναυξήτων ἦτον Ἰωνικὸν καὶ ἐπομένως Ὀμηρικόν, ἦ-
τον παλαιὰ πρόληψις, ἐκ τῆς ὁποίας προήλθον ἀναυξήτα, σω-
ζόμενα μέχρι τοῦ νῦν εἰς τὸν Ὀμηρον· τοῦτο ὅμως δὲν ἔμπο-
ρεῖ νὰ ἔχη ἄλλην ἔννοιαν, παρ' ὅτι ἡ Διάλεκτος αὐτὴ δέχεται
καὶ δὲν δέχεται τὴν αὐξῆσιν.

Ἄστατος εἶναι ἡ χρῆσις τῆς χρονικῆς λεγομένης αὐξήσεως,
διότι εἰς τινὰ μὲν τῶν ἐξ α, αι, αυ, ἀρχομένων γίνεται,
εἰς τινὰ δὲ ὄχι· καὶ εἰς τινὰ, ποτε μὲν ναι, καὶ ποτε ὄχι· ὡ-
σαύτως καὶ εἰς τὰ ἀπὸ ε ἀρχόμενα.

Ἐκ δὲ τῶν ἀπὸ εὐ αὐξάνει μόνον τὸ πῦνάζοντα καὶ πῦνη-
σε· εἰς δὲ τὰ ἀπὸ ι ἀρχόμενα γίνεται ἡ αὐξῆσις ὄχι μόνον ἐν-
θα ὁ στίχος ἀπαιτεῖ φύσει μακρὸν, ὡς ἴαι κτλ. ἀλλὰ καὶ ἐν-
θα εἶναι θέσει μακρὸν, ὡς ἴζε, ὅθεν προκρίνουσι τινὲς τὴν
γραφὴν ἐφίζε καὶ καθίζε, ἀντὶ ἐφίζε καὶ καθίζε.

Τὰ ἀπὸ ο καὶ οἱ ἀρχόμενα συνήθως δέχονται τὴν αὐξῆσιν.

Περὶ τῶν Σχηματισμῶν.

ἸΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΚΛΕΟΥΣ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

ἀπ' ἀρχῆς σημειωμένην ἐπανάληψιν, ἐπίτασιν, καὶ εἰς τὰ περισσότερα ἐχάθη· καὶ κατ' ἀρχάς μὲν ἐτίθετο καὶ εἰς τὸν ἐνεστώτα, τώρα ὅμως ἐξέλιπεν, εἰς τὰ περισσότερα ῥήματα ἀπ' αὐτά, καὶ ἐφυλάχθη μόνον εἰς τὸν παρατατικόν. Ἐπειτα δὲ καὶ εἰς τὸν Α'. καὶ Β'. Ἀόριστον, ἀλλὰ ἐπὶ τούτων μόνον εἰς τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν, καὶ εἰς τὰ τρίτα πρόσωπα· τρέπουσι δὲ ὁ μὲν Παρατατικὸς καὶ ὁ Β'. Ἀόριστος τὸ ὄν εἰς ἔσκον τὸ δὲ α τοῦ πρώτου Ἀόριστου, εἰς α σκον. (Μοναδικὸν ἐν τῷ πρώτῳ Πλ. πρόσωπῳ εἶναι νικάσκομεν=ἐνικουόμεν) καὶ κατ' αὐτὸ σχηματίζονται, οὕτω π. χ.

ἔτυπτον, τύπτεσκον. ες. ε. ἔλιπον, λίπτεσκον.

ἔτυψα (τύψασκον) τύψασκε.

ὅθεν γεννῶνται.

- Ἐνικ. 1. σκον 2. σκες, σκεν, σκε. Πληθ. 3. σκον.
2. σκέο, σκεν, καὶ σκέτο 3. σκόντο.

Παραδείγματα.

Παρατατ. θεύεσκον, δεύεσκες
ζωνύσκετο, Ἰλ. Ε. 857.

- Ἀόριστος α'. δασάσκετο δεσάσκετο.
β'. ἔλσεκε, ἐπίδσεκε, προβάλεσκε.
ἐπὶ τοῦ παθητικοῦ φάνεσκε=ἐφάνη;

Σημ. Α'. Τὰ εἰς αω συναίρουσι τὸ αε εἰς α, καὶ τοῦτο πάλιν κατὰ τὴν χρείαν τοῦ μέτρου, αα ὡς εἶασκον περάσκα. Τὰ δὲ εἰς εω ἔχουσιν ε ἢ εε ὡς καλέεσκε, καὶ καλέσκετο.

Σημ. Β'. εἰς τὸ ῥίπτασκε καὶ κρύπτασκε τίθεται τὸ α ἀντὶ ε, ἴσως ὡς ἐκ θέματος αω.

Σημ. Γ'. Δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον ἀπαντᾶται μόνον τοῦ ἐφάσκαθ'.

Σημ. Δ'. Ἡ αὔξησις ἐν τοῖς τοιοῦτοις εἶναι σπανία· ἀπαντᾶται ὅμως ἐν τοῖς ἐφασκε, ἐμὴγήσκοντο.

Παρακείμενος καὶ Ὑπερσυντελικός.

Ὡς πρὸς τὸν σχηματισμὸν τούτων τῶν χρόνων διαιροῦνται τὰ ῥήματα εἰς τρία θέματα.

- α. εἰς καθαρὸν. β', εἰς ἄφωνον. γ', εἰς ἀμετάβολον.

Α'. ΚΑΘΑΡΟΝ.

Ὁ μὲν σχηματισμὸς τῶν τοιούτων γίνεται εἰς α, ας, ε μετὰ ἢ ἄνευ κ, ὡς δέδια, βέθηκε, περὶ δὲ τῆς γενέσεως αὐτοῦ εἶναι διπλὴ γνώμη· διότι ἢ μὲν παλαιότερα γνώμη θέλει ὅτι πρῶτον ὑπῆρξεν ὁ εἰς κα σχηματισμὸς, καὶ ἔπειτα κατ' ἀφαίρεσιν τοῦ κ καὶ συστολῆν τοῦ η ἐγεννήθη, ὁ εἰς α καθαρὸν, σχηματισμὸς· ἢ δὲ δευτέρα τὸ ἐναντίον, ὅτι ἀρχαιότεροι εἶναι οἱ ἀπλούστεροι παρακείμενοι, οἱ ἐκ τοῦ ἀπλοῦ θέματος γενόμενοι, φύω, πέφω, καὶ ἔπειτα προσέλαβον τὸ κ καὶ ἐξέτειναν τὴν παραλήγουσαν.

βάω, βέβαα, βέθηκα.

Τὸ δεύτερον φαίνεται πιθανώτερον ἐκ τῆς παραθέσεως τῶν κατωτέρω· τὸ βέβαιον ὡς τόσον εἶναι ὅτι οἱ εἰς κα παρακείμενοι τῶν καθαρῶν εἶναι ὀλίγοι, οἱ περισσότεροι εἶναι χωρὶς κ οὕτω·

βέθηκε, τέθηκα, κέκηκα, τεθαρσήκασι.

δεΐδια, τεθνάσι, πεφύασι,

καὶ τοῦ προτιθεμένου, βεδάασι, γεγάασι.

Σημ. Τινὰ τούτων ἐπεκταθέντα διὰ τοῦ ε σχηματίζουσι τὴν παρακείμενον ἐκ τοῦ ἀρχαιοτέρου θέματος ὡς,

ρίγέω, ἔρριγα Ἰλ. Η. 414.

δουπέω, δέδουπα.

Ὁ ἀπλούστερος σχηματισμὸς ἀκολουθεῖ καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐχλίσεις ὡς,

τέτλαθι, τεθναίην, τετλάμενος, τετλάναι.

Αἱ δὲ μετοχαὶ τῶν τοιούτων σχηματίζονται

- α'. κρατοῦσαι ἀμετάβλητον τὸ ἀρχικὸν φωνῆεν, ὡς
βεβαῶς, δεδαῶς, πεφωῖα. κτλ.

- β'. ἐκτείνουσαι τὸ ο εἰς ω ὡς
βεβαῶτα, γεγαῶτα.

δεδιότα ὅμως διὰ τὸ προηγηθῆν μακρόν.

- γ'. ἐκτείνουσαι τὸ α εἰς η καὶ διὰ τοῦ ω ἢ ο εἰς τὰς

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΜΕΘΥΡΟΥ

πλαγίως ὡς
ὄνομ. κέκηκός, πέπτηός, τεθνηκός
Γεν. κέκηκός, πέπτηός, τεθνηκός.

Δοτ. τεθνηῶτι, τεθνηκῶτι

Αἰτ. τεθνηῶτα, κῶτα.

Σημ. Αἱ διὰ τοῦ εἰ αἰολικαί λεγόμεναι γραφαί κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῶν τοιούτων ἀφῆρθησαν.

δ. Συναίρουσι τὸ αο εἰς ω καὶ προτάσσουσι τὸ ε τεθνεῶτι πεπτῶς.

Τὰ δὲ θηλυκὰ διὰ τῆς συναίρεσεως λήγουσιν εἰς ωσσα ὡς γεγῶσσα.

Β'. ΔΦΩΝΟΝ.

Τὰ τοιαῦτα σχηματίζουσι τὸν παρακείμενον καὶ ὑπερσυντελικὸν ὡς τὰ καθαρὰ

ἰάχῳ, ἰαχυῖα, βιβριθε, βεβρίθασι.
γέγηθε, δεδορκῶς, τετρίγει.

Σημ. Τῆς ἐν τῷ παρακείμενῳ τροπῆς τῶν θ, π, εἰς φ. καὶ κ, γ, εἰς χ, δὲν ἀπαντᾷται ἕγνος παρ' Ὀμήρῳ διότι τὰ τέτροφον γίνεται ἐκ τοῦ τρέφω, (εἰς τοὺς παθητικὸς παρακείμενους ἀπαντῶνται) ἀπαντᾷται δὲ εἰς τὰ τοιαῦτα ῥήματα μόνον εἰς τὸ βεβρωκῶς καὶ δεδοικα, τὰ ὅποια ὅμως δυνατὸν νὰ γεννηθῶσιν ἐπίσης ἐκ τοῦ βρώθω καὶ δεῖθω ὡς ἐκ τοῦ βρώω καὶ δεῖω.

Ἐπὶ τῶν Μετοχῶν παρατηρεῖται ἀνωμαλία εἰς τὰ κεκλήγοντες ἀντὶ κεκληγῶτες ἐκ τοῦ κεκληγῶς, ὡς τετριγῶτες· τὸ δὲ θηλυκὸν τοῦ εἰκῶς εἶναι εἰκυῖα, ἐκ τοῦ εἰκῶς, τὸ ὅποιον ὅμως εἶναι ἀτικῶν· παρὰ δὲ Ὀμήρῳ ἄπαξ ἀπαντῶμεν διορθοῦται, ἱκελος.

Γ'. ΑΜΕΤΑΒΟΛΟΝ.

Ὡσαύτως καὶ τὰ τοιαῦτα σχηματίζουσι τὸν παρακείμενον ὡς τὰ καθαρὰ· καθὼς προβέβαλα, ἀρηρῆς, γέγονα, τὸ κ εἶναι παντάπασι ξένον εἰς αὐτά.

Σημ. Τὰ θηλυκὰ συστέλλουσι τὸ η ὡς ἐπὶ τῶν ἀφώνων, ὡς

Ὀδυσ. Μ. 85. καὶ Ἰλ. Χ. 441. λεληκῶς, λελακυῖα, μεμαῶς ὄτος καὶ ὄτος, μεμανῖα, τεθληκῶς, τεθαλυῖα, ἀρηρῶς, ἀραρυῖα.

Σημ. Εἶναι λοιπὸν κυρίως εἰπεῖν οἱ Ὀμηρικοὶ παρακείμενοι ἐκ τῶν δευτέρων λεγομένων Παρακειμένων.

Ἵπερσυντελικός.

Ὁ ὑπερσυντελικὸς ἐφύλαξε τὸν ἀρχαῖον πλήρη σχηματισμὸν εἶα, εἶας, εἶε, ὡς ἐτεθήπεα, ἤδεα. ἐτεθήπεας ἤδεας.

Τὸ εε, εἰς τὸ ἤδεε συναίρεται εἰς η ἤδη, παρὰ δὲ Ἡσιόδῳ καὶ ἤδει· καὶ τοῦτο τὸ εἰ ἔγινε κοινὴ κατάληξις τοῦ ἐνικοῦ γ'. προσώπου τῶν λοιπῶν ὑπερσυντελικῶν, ἐκτὸς ἐνὸς μέρους ἔνθα εἶναι εἰν καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἀναλογίαν προβάλλονται καὶ ἄλλαι διορθώσεις.

Τὸ Β'. πρόσωπον τοῦ ἤδεα ἀπαντᾷται καὶ ἡεῖδης καὶ ἡεῖδεις· συνηρημένον τὸ μὲν ἐκ τοῦ ἡεῖδεας, τὸ δὲ ἐκ τοῦ ἡήδεας, κατὰ πρόσθεσιν τοῦ η ὡς, ἡήν = ἦν.

Παθητικὸς παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελικός.

Α'. ΘΕΜΑ ΚΑΘΑΡΟΝ.

Τὰ περισσότερα ἀκολουθοῦσι τὸν κοινὸν κανόνα· τὸ βεβλήσαι ἀποβάλλει τὸ σ τὸ δὲ μέμνη εἶναι συνηρημένον ἐκ τοῦ μέμνησαι μέμνηαι.

Τὰ τρίτα πρόσωπα σχηματίζονται εἰς αται καὶ ατο ἀντὶ νται ντο ὡς, βεβλήσται, πεποταίαται, βεβλήατο, δεμαίατο καὶ εἶαται καὶ εἶατο = ἤαται ἤατο.

Δέχονται σ τὸ τετέλεσται καὶ οὔτασται ἐκ τοῦ οὔταω· προτάσσει τὸ α τὸ δεδάσθαι ἐκ τοῦ δαήομαι· καὶ ἀνωμάλως τίθεται ἀ', δεῖ, ἀντὶ δε.

δεῖδεγμαῖ, δεῖδεχάται, δεῖδεκτο, δεῖδεχάτο, (ἐκ τοῦ δεῖκνυμι), καὶ β'. βερυπωμένος καὶ γ'. ἔμμορα, ἔσσυμαι.

Ἵποτακτικῆς καὶ εὐκτικῆς.

μεμνήωτο (μεμνήοιτο) μεμνώμεθα.

Ἀνεβίβασε τὸν τόνον καὶ τὸ ἀπαρέμφατον καὶ εἰς τὴν μετοχὴν μετὰ τοῦ διπλασιασμοῦ.

ἀλάλημαι, ἀλάλησθαι, ἀλάλησμενος.

ἀκάχημαι, ἀκάχημενος, ἀκάχησθαι καὶ ἀκαχῆσθαι.

ἸΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΗΟΥΡΙΟΥ

Β'. ΑΦΩΝΟΝ.

Αμετάβλητον πρὸ τοῦ μ κρατοῦσι τὸ σύμφωνον τὰ ἀκαχημένον, κεκορυθμένον μεμορυγμένη ὄμως, ἀντὶ τοῦ μεμορυχημένη.

Τὸ β, π, καὶ γ, κ, τὰ ὁποῖα φυλάττουσιν οἱ ἐνεργητικοὶ παρακείμενοι ἀμετάβλητον, τρέπουσιν εἰς δασὺ οἱ παθητικοὶ οὕτω ἔργω, ἔρχονται. τρέπω, ἐπιτετράφαται. ὀρέγω, ὀρωρέχατο.

Περιεργείας ἄξια εἶναι τὰ, ἀκηγέδατ', ἀρηρέδαται, ἐρράδαται.

Γ'. ΘΕΜΑ ΑΜΕΤΑΒΟΛΟΝ.

Τὰ περισσώτερα ἀκολουθοῦσι τὸν κοινὸν κανόνα τέτατο, τέπειτο, ἀγηγέραθ'

Περιεργείας ἄξια εἶναι τὰ, ἐπικέκρανται, πέφανται, ἐγρήγορθαι.

Σημ. Ἰγρόληκτα τινὰ εἰς ρ καὶ λ ἐν τῷ Μέλλοντι καὶ α'. Ἀορίστω λαμβάνουσι σ κείρω, κέρσω, ἔκερσα κέλλω, ἔκελασ' καὶ τὸ μοναδικὸν (κεντέω) ἄορ. α'. Ἀπαρέμφ. κένσαι. Τούναντιον, ἄλλα ἄνευ τοῦ σ, σείω, ἔσεια, χέω, ἔχεα.

Ὁ πρῶτος καὶ δεῦτερος ἄορ. ἐνίοτε ἀνταλλάσσουσι τὰς καταλήξεις θ μὲν α'. ἔχει, ον, ὁ δὲ β'. α, ἔρον, ἔρις. (ἄορ. α'. ἐκ τοῦ ἔχω) Ὁ δὲ β'. ἦ- νεικα, ἐνεικα (παρὰ τὸ ἦνεγκον).

Ἐγκλίσεις.

Ἐν τῇ ὑποτακτικῇ τὸ ω καὶ η συστέλλονται πολλάκις εἰς ο, καὶ ε, ὡς εἶδομεν, ἴομεν, (ἀντὶ ἴδομεν, ἴομεν) στρέφεται (ἀντὶ στρέφεται).

Ἐν τῇ προστακτικῇ τὸ γ'. πληθ. πρὸς. τῆς ἐνεργητικῆς εἶναι ντων τῆς δὲ παθ. σθων, ὡς μενόντων, λεξάσθων κτλ.

Τὸ ἐνεργητικὸν ἀπαρέμφ. ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ἔχει τὴν κατάληξιν μεναι, καὶ μεν. Ἐνεστ. Μέλλ. καὶ β'. ἄορισ. ἀ- μυνέμεναι, ἀμυνέμεν' ἐλθέμεναι, ἐλθέμεν, γολωσέμεν, γοήμε- ναι, ἀντὶ (γοᾶν) ἀγινέμεναι, ἐκ τοῦ ἀγινέω ἄμεναι, ἐκ τοῦ ἄω ἴδομεναι, ἐκ τοῦ οἶδα. Ὁ δὲ παθ. ἄορ. εἰς ἡμεναι, μαχ- θήμεναι, ἀριθμηθήμεναι, κτλ.

Περὶ τῶν εἰς ΑΩ καὶ ΕΩ καὶ ΟΩ,

Τὰ εἰς αω εἶναι εὐχρηστον τριχῶς.

α'. Ἀσυναίρετα ὡς ἀειδιάει, ναιετάουσι, ἰλάονται, πεινάων.

β'. Συνερούμενα ὡς ἀρετᾶ (ἐκ τοῦ ἀρετάει) ἀρετώσι κτλ.

γ'. Ἐπέκτεινουςι τὸ ἐκ συναϊρέσεως φωνῆεν δι' ὁμοφώνου φωνήεντος, τοῦ α πρὸ τοῦ α, τοῦ ο ἢ ω πρὸ ω.

Ἐνεστ. ὀριστ. ἐνικ. 1. ὀρώω. 2. ὀράας. ὀράα.

Πληθ. ὀρώωσι κτλ.

Ἵποτακτικῇ.

ὀρώω, ὀράας κτλ.

Εὐχτικῇ.

ὀρώωμι.

Ἀπαρέμφατος.

ὀράαν.

Μετοχῇ.

ὀρώων, ὀρώωσα. Γεν. ὀρώωντος, ἠδῶωντος. Ἐνίοτε συστέλλε- ται τὸ μακρὸν φωνῆεν.

Εἰς τὰ εἰς εω συναϊροῦνται ἐνίοτε τὰ εε εἰς εἰ καὶ τὰ εο, ἢ εου, εἰς εϋ ὡς σύγχει, ἀντὶ συνέχεε' γεγώνευεν, νει- κέυσι = νεικέουσι.

Τὰ εἰς οω ἢ συναϊροῦνται ὡς κάκου ἀντὶ κάκος, ἢ ἐπέκ- τίνονται ὡς καὶ τὰ εἰς αω, ἀρώωσι, ἰδρώοντα.

Εἰς Μ.

Πολλότατα ῥήματα τῶν εἰς ω, ἐν τῇ Ὀμηρικῇ διαλέκτῳ εἶναι εἰς μι' βίβημι, ἰλημι, κίνυμαι, ἐκ τοῦ βαίνω, ἰλάω, κινέω καὶ ἄλλα πολλά. Ἐν δὲ τῷ μέσῳ ἄορ. β'. ἔβλην, ἔβλη- το, βλήσθαι, βλήμενος, ἐκ τοῦ βάλλω ἑδέγημην, δέκτο, δέξω, δέχθαι ἐκ τοῦ δέχομαι καὶ εἰς ἄλλα ὁμοίως.

Ἐν ἄλλαις γράμμασι. Ἐνεστὸς ὀριστ. κίχάνω. Ἵποτακ. κίχειω, κίχέωμεν. Εὐχτ. κίχέωμι. Ἀπαρέμφ. κίχήμεναι, κίχῆναι. Μετ. κίχηναι, κίχηναι. Παρατ. ἐκίχεις, καὶ ἄλλα πολλά.

α'. Τὸ β'. πρόσωπον ἐνικὸν τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ παρατ. ἔχουσιν ἐνίοτε κατάληξιν σθα, ὡς τίθησθα, φῆσθα, ἔφησθα, κτλ.

β'. Τὸ γ'. πληθ. πρόσωπον τοῦ παρατ. καὶ β'. ἀορίστ. ἔτιθεν, ἔθεν, ἔδιδον, ἔδον (ἀντι ἐτίθησαν, ἔθεσαν, ἐδίδουσαν, ἔδουσαν κτλ.)

γ'. Τοῦ α'. ἀορίστου συνεσταλμένως εἶναι τὸ ἔστασαν, ἀντι ἔστησαν, καὶ ἐξ ἐναντίας τοῦ παρακ. ἔστητε, ἀντι ἔστατε.

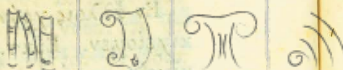
δ'. Τὸ ἐνικὸν πρόσωπον τοῦ ἐνεστ. τῆς προστ. καὶ τοῦ μέσου ἀορ. β'. ἀποβάλλουσι τὸ σ, δαίνω, φάο, σύνθεο, ἐνθεω κτλ.

Περὶ τοῦ εἶμι ὑπαρκτικοῦ, οὗ ἡ ῥίζα εἶναι ες, (Λατιν. es—te) καὶ τοῦ εἶμι (ρίζα, ι, Λατιν. i—re) καὶ φημι (ρίζα, φα, Λατιν. fa—gi) καὶ ἴημι (ρίζα Fe, i—Fe, i—e—μι. Λατ. ja—c—i—o) καὶ εἶδω τὸ ἤξεύρω, καὶ τοῦ κείμαι, ὅψει γραμματικὴν Βουτμάνου ἐν ταῖς σημειώσεσι.

Τὸ κείμαι ἔχει καὶ τοὺς ἐξῆς σχηματισμοὺς παρ' Ὀμήρω. Ὀριστ. πληθ. γ'. προσ. κέονται, κατακείαται, κέαται. Πληθ. α. (κατα) κείομεν. Ἀπαρέμφ. κείμεν. Μετ. κείων, κέων. Πληθ. (κακ) κείοντες, θηλικ. κείουσα.

Παρατατικὸς ὀριστικῆ.

Ἐνικὸν γ'. πρόσ. κέσκετο, παρεκέσκετο, κείτο. Πληθ. γ'. πρόσ. κέατο, κείατο. Μέλλων. Ἐνικ. β'. πρόσ. κείσειαι γ'. ἐπι- κείσεται.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΙΔΩΝ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ ΗΤΟΙ ΜΕΤΡΩΝ.

α'. Συνηθέστατοι πόδες ἐν τῇ μετρικῇ εἰσὶν 28. Δισύλλαβοι 4. Τρισύλλαβοι 8. Τετρασύλλαβοι 16. Ἐὰν ἀφ' ἐνὸς ἐκάστου ἐγίνετο στίχος, ἔπρεπε νὰ ὑπάρχωσιν εἰκοσιοκτὼ εἰδῶν στίχοι· ἐπειδὴ ὁμοως τινὲς μὲν εἶναι ὀλίγον ἢ οὐδὲν εὐχρηστοί, τινὲς δὲ ἴσοι ἢ ὅμοιοι πρὸς ἄλλους, ἐννέα εἶδη στίχων μόνον διεκρίθησαν ὑπὸ τῶν παλαιῶν, καλούμενοι Μέτρα.

1. Τροχαϊκόν. — υ
2. Ἰαμβικόν. υ —
3. Δακτυλικόν. — υυ
4. Ἀναπαιστικόν. υυ —
5. Χοριαμβικόν. — υυ —
6. Ἀντισπαστικόν. υ — — υ
7. Ἰωνικόν ἀπὸ μείζονος. — — υυ
8. Ἰωνικόν ἀπ' ἐλάσσονος υυ — —
9. Παιωνικόν α'. — υυυ. β'. υ — υυ. γ'. υυ — υ.
δ'. υυυ —

β'. Ἐκαστον τούτων ὠνομάσθη ἐκ τοῦ ἐπικρατεστέρου ποδός, ὅστις καὶ μόνος ἦτο, πιθανόν, κατ' ἀρχάς, ἔπειτα δὲ συμπαραελήφθησαν εἰς τὸν στίχον καὶ οἱ ἐκείνου συγγενεῖς πόδες. Τὰ ἀπλᾶ ταῦτα εἶδη διαφόρως συνδιαζόμενα ἀποτελοῦσι τὰ σύνθετα ἢ μικτὰ ἐκ τῶν ἀπλῶν ἢ συνθέτων, γίνονται τὰ συστήματα καὶ αἱ στροφαί.

γ'. Χαρακτηρίζονται οἱ στίχοι α'. διὰ τοῦ εἶδους, β'. διὰ τοῦ μεγέθους γ'. διὰ τῆς καταλήξεως ὡς πρὸς τὸ πρῶτον, ὁ στίχος εἶναι τροχαϊκός, Ἰαμβικός, Δακτυλικός κτλ. ὡς πρὸς τὸ δεύτερον, εἶναι μονόμετρος, δίμετρος, τρίμετρος κτλ. ὡς πρὸς τὸ τρίτον, εἶναι καταληκτικὸς ἢ ἀκατάληκτος καταλη-

ΙΑΚΩΝΑΤΕΙΟΝ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΠΟΣΤΡΟΥ

κτικὸς εἰς συλλαβὴν, εἰς δισύλλαβον κτλ. Ἄλλ' ὁ λόγος ἐν-
ταῦθα, περὶ δακτυλικοῦ, περὶ ἐξαμέτρου, καὶ ἰδίως περὶ ἠρωϊκοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ Δακτυλικοῦ Μέτρου.

§. 1. Τὸ δακτυλικὸν μέτρον βαίνει κατὰ μονοποδίαν, ὥστε
ἐκαστος ποῦς λογίζεται μέτρον. Εἰς τοὺς πλείστους τῶν δα-
κτυλικῶν στίχων μόνος ὁ δάκτυλος καὶ ὁ σπονδαῖος (— —)
εἰσέρχονται εἰς ὀλιγωτάτους· καὶ σπανίως ἀπαντᾶται προκελευσ-
ματικὸς ἢ ἀνάπαιστος, οἵτινες γεννῶνται διὰ τῆς ἀναλύσεως
τῆς ἄρσεως. Ἐπὶ δὲ ἠρωϊκοῦ στίχου, καὶ ἐλεγειακοῦ πενταμέ-
τρου, ἔτι δὲ καὶ ἄλλων εἰδῶν στίχων, μάλιστα ἐπὶ λογαοι-
δικῶν, ἀποκλείεται παντάπασιν ἡ ἀνάλυσις αὐτῆς τῆς ἄρσεως.

§. 2. Ἐκ τῶν πολυαριθμῶν δακτυλικῶν στίχων, εὐχρησά-
τατοι εἶναι μάλιστα οἱ ἑξῆς.

Δίμετρος καταληκτικὸς εἰς δισύλλαβον, ὅς
καὶ Ἀδῶνειος ὀνομαζόμενος Αἰσχ. Ἀγαμ. 158.

Τοῖς δ' ὁμόφωνον

— υυ — υ

Ἐν τῷ στίχῳ τούτῳ δὲν εἰσέρχεται σπονδαῖος ἀντὶ δακτύ-
λου· λέγεται, ὅτι ὀλοκλήρα ἔπη ἔγραψεν ἡ Σαπφῶ εἰς τὸ μέ-
τρον τοῦτο. Δίμετρος ἀκατάληκτος εὑρηται εἰς συ-
στήματα ἀναμειγμένους μετὰ τετραμέτρων.

§. 3. Τρίμετρος καταληκτικὸς εἰς συλλαβὴν
εἶναι ἐν συχνῇ χρήσει παρὰ ποιηταῖς. Ἀρχιλοχ.

ἐν δὲ Βατουσιάδης

— υυ | — υυ | —

Αἰσχ. Ἰκέτ. 840.

ἀλμῆντα πόρον,
δεσποσίω ξὺν ὕβρει.

§. 4. Τριμέτρου καταληκτικοῦ εἰς δισύλλα-
βον ὑπάρχουσι παραδείγματα παρὰ Σοφοκλεῖ. Τραχ. 112.

Πολλὰ γὰρ ὥστ' ἀκάμαντος,

Ἡ Νότου ἢ Βορέατος

Κύματ' ἐν εὐρέϊ πόντῳ.

— υυ — υυ — υ

— υυ — υυ — υ

— υυ — υυ — υ

§. 5. Τετράμετρος καταληκτικὸς εἰς συλλα-
βὴν εὑρηται παρ' Ἀλκμάν

Ταῦτα μὲν ὡς ἂν ὁ δῆμος ἄπας,

— υυ — υυ — υυ —

Καὶ παρ' Αἰσχύλῳ Ἰκέτ. 550. 541.

Πολλὰ βροτῶν διαμειβομένα,

Παμφύλωντε διορнуμένα.

§. 6. Τετράμετρος καταληκτικὸς εἰς δισύλ-
λαβον παρ' Ἀρχιλόχῳ

φαινόμενον κακὸν οἶκαδ' ἄγεσθαι.

— υυ — υυ — υυ — υ

Τοῦτον τὸν στίχον μετεχειρίσθη ὁ Ἀνακρέων εἰς ὀλοκλήρα
ἔπη.

Ἄδυμελές χαρίσσεια χελιδοῦ.

§. 7. Τετράμετρος ἀκατάληκτος. Ἐν χρήσει παρὰ
τοῖς δραματικοῖς καὶ κατὰ μόνας καὶ ἐν τοῖς συστήμασιν ἐπὶ
τῆς πρώτης περιπτώσεως δύναται, ἐξ αἰτίας τῆς ἐν τέλει ἀ-
διαφόρου συλλαβῆς, νὰ τεθῆ καὶ κριτικὸς ὡς Σοφ. Φιλ. 827.

ὕπν' ὀδύνας ἀδαῆς, ὕπνε δ' ἀλγέων,

— υυ — υυ — υυ — υ

Ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας, ἐξαιτίας τῆς συνεχείας τοῦ ρυθμοῦ, ὁ
τελευταῖος ποῦς δὲν δύναται νὰ ἦναι, εἰ μὴ δάκτυλος ἢ σπον-
δαῖος.

Εἰς τοῦτον τὸν στίχον ἔγραψεν ὀλοκλήρους στροφάς ὁ
Ἀλκμάν.

Μῶσ', ἄγε, Καλλιόπα θύγατερ Διός,

ἄρχ' ἐρατῶν ἐπέων, ἐπὶ δ' Ἴμερον,

ὕμνῳ καὶ χαρίεντα τίθει χορόν.

§. 8. Πεντάμετρον καταληκτικὸν εἰς συλλα-
βὴν μετεχειρίσθη ὁ Σοφοκλῆς ἐν Αἴαντ. 225, 247.

τῶν μεγάλων Δαναῶν ὑπο κλαζομέναν,

ἢ φθὸν εἰσεσίας ζυγὸν ἐζόμενον,

— υυ — υυ — υυ — υυ —

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

§. 9. Πεντάμετρος καταληκτικὸς εἰς δισύλ-

λαβον, τὸν ὁποῖον Συμμίσιον καλεῖ ὁ Ἡρακλείων, διὰ τὴν παρὰ Συμμίξ χρησιν τοῦ στίχου τούτου.

χαῖρε, ἀναξ, ἔταρε ζαθέας μάκαρ ἦβας.

— υυ — υυ — υυ — υυ — υ

Ὁ Δισχύλος ἐν Ἀγαμν. 121 καὶ ἀλλαγῶς ἔχει σπονδαῖον ἐπὶ τοῦ τετάρτου ποδός·

αἴλιον αἴλιον εἰπέ, τὸ δ' εὖ νικάτω.

— υυ — υυ — υυ | — — | — — υ

§. 10. Δύο γένη ὑπάρχουσιν ἑξαμέτρου καταληκτικοῦ εἰς δισύλλαβον· ὁ μὲν ἠρωϊκός, περὶ οὗ μικρὸν κατωτέρω, ὁ δὲ τραγικός, διαφέρων τοῦ πρώτου, καθότι βαίνει κατὰ διποδῖαν καὶ ἐπομένως δὲν ἔχει παντελῶς τὴν γινομένην ἐν τῷ ἠρωϊκῷ τομῆν, ἢ μόνον κατὰ τύχην. Εὐρ. Ἰκετ. 271.

βαθι, τάλαιν, ἱερῶν δαπέδων ἀπὸ Περσεφονείας, βαθι, καὶ ἀντίασον γονάτων, ἐπὶ χεῖρα βαλοῦσα, τέκνων τεθνεώτων κομίσας δέμας, ὦ μελέα γῶ, οὐς ὑπὸ τείχεσι Καδμείοισιν ἀπόλωσα κούρους.

— υυ — υυ | — υυ — υυ | — υυ — υ

§. 11. Ἐξάμετρος ἀκατάληκτος τὸν ὁποῖον οἱ τραγικοὶ μεταχειρίζονται καὶ ἐν τοῖς συστήμασι τῶν τετραμέτρων, καὶ ἐνίοτε κατὰ μόνας. Σοφ. Ἠλ. 134.

ἀλλ' ὦ παντοίας φιλόττης ἀμειβόμεναί χάριν

150 ὦ ὦ παντλάμων Νιόβα, σὲ δ' ἔγωγε νέμω θεόν.

Ἰδὲ καὶ Εὐρ. Ἰκ. 277 καὶ 228.

§. 12. Ἐπτάμετρος καταληκτικὸς εἰς συλλαβὴν, τὸν ὁποῖον ἑξάμετρον ὑπερκατάληκτον καὶ Ἀλκμάνιον, καλεῖ ὁ Σερουῖος, εὔρηται ἐν τοῖς λειψάνις τοῦ Στῆσιχόρου παρ' Ἀθηναίω.

Πῆεν ἐπισχόμενος, τὸ ῥα οἱ παρέθηκε φόλος κεράσας.

— υυ — υυ — υυ — υυ — υυ — υυ — υυ —

§. 13. Ἐπτάμετρος καταληκτικὸς εἰς δισύλλαβον, τὸν ὁποῖον Στῆσιχόρεον ὀνομάζει ὁ Σερουῖος, συχνάκις ἀπαντᾶται ἐν τοῖς τῶν λυρικών, οἷον τοῦ Στῆσιχόρου παρὰ Στράβωνι III. σ. 148.

Ταρτησσοῦ ποταμοῦ παρὰ πηγᾶς ἀπειρόνας ἀεγυρορίζους.

— — — υυ — υυ — υυ — υυ — υυ — υυ — υ

Καὶ ὁ εἰς συλλαβὴν δὲ, καὶ ὁ εἰς δισύλλαβον καταληκτικὸς οὗτος ἐπτάμετρος δὲν ἔχει τομῆν.

§. 14. Εἰς τοὺς ἀνωτέρω προσθετέον καὶ τὸν ὀκτάμετρον τὸν καταληκτικὸν εἰς συλλαβὴν τὸν ὁποῖον ἐπτάμετρον ὑπερκατάληκτον Ἰβύκειον καλεῖ ὁ Σερουῖος, ἀπὸ Ἰβύκου τοῦ λυρικοῦ ποιητοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τοῦ ἠρωϊκοῦ στίχου.

§. 15. Ὁ ἠρωϊκὸς ἑξάμετρος, ὁ πάντων στίχων ἀρχαιότατος καὶ ἐπισημότερος, ἄλλως δὲ καὶ Ὀμηρικὸς λεγόμενος, διότι ἐν αὐτῷ ἔγραψεν ὁ ποιητὴς τὰ ἔξοχα αὐτοῦ ποιήματα, διαφέρει τοῦ εἰς δισύλλαβον καταληκτικοῦ ἑξαμέτρου, περὶ οὗ εἴρηται ἐν § 10, καθ' ὅσον ὄχι κατὰ διποδῖαν ὡς ἐκεῖνος, ἀλλὰ κατὰ μονοποδῖαν βαίνει, καὶ εἰς δύο ἄνισα ἡμιστίχια διαιρεῖται ἐν γένει. Διὰ τὴν ἐντεῦθεν τῶν μερῶν αὐτοῦ ποικιλίαν, ὁ στίχος οὗτος, ὥσπερ ὁ Ἰαμβικὸς τρίμετρος, ἄνευ ἀηδίας δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ ἐπ' ἀπειρον.

§. 16. Τέσσαρες τομαὶ ἀναφέρονται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων μετρικῶν.—α'. Πενθημιμερῆς, τοῦτέστιν ἢ ἐπὶ τῆς τρίτης ἄρσεως.—β'. κατὰ τρίτον τροχάιον, τοῦτέστιν ἢ ἐν μέσῳ τῆς τρίτης θέσεως.—γ'. Ἐφθημιμερῆς, τοῦτέστιν ἢ μετὰ τετάρτην ἄρσιν.—δ'. τετραποδία βουκολικὴ, τοῦτέστιν ἢ μετὰ τέταρτον πόδα, ἦτοι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ πέμπτου.

α'. — υυ — υυ — | υυ — υυ — υυ — υ

β'. — υυ — υυ — υ | υυ — υυ — υυ — υ

γ'. — υυ — υυ — υυ — | υυ — υυ — υ

δ'. — υυ — υυ — υυ — υυ | — υυ — υ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΟΝ Τὸν τεσσάρων τομῶν συνηθέσταται μάλιστα εἶναι αὐτῶν τῶν πρώτων, ἢ πενθημιμερῆς καὶ ἢ κατὰ τρίτον τροχάιον

σπανιωτέρα ἢ τρίτη ἢ ἐφθήμερής· ἡ δὲ βουκολική, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν χρήσει παρὰ τοῖς βουκολικοῖς ποιηταῖς, δὲν εὐρίσκειται μόνη, ἀλλὰ μετὰ τινος τῶν ἄλλων τριῶν.

§. 17. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω τομῶν, μάλιστα τῶν τριῶν πρώτων, τῶν ὁποίων μία τις ἀπαιτεῖται πάντοτε ἐν τῷ στίχῳ, γνωρίζουσιν οἱ νεώτεροι μετρικοὶ καὶ ἄλλας, ἐκτείνοντες τὴν ἔννοιαν τῆς τομῆς, εἰς πᾶσαν ἐκάστου ποδὸς δυνατὴν διαίρεσιν. Οὕτω λοιπὸν ἐπειδὴ ἕκαστος δάκτυλος σύγκειται ἐκ τριῶν συλλαβῶν, εἶναι δεκτικὸς δύο συλλαβικῶν διαίρεσεων καὶ ἐπομένως δύο τομῶν — |υ|υ· καὶ ἐπειδὴ πάλιν ὁ ἠρωϊκὸς στίχος περιέχει πέντε ὀλοκλήρους δακτύλους καὶ ἓνα καταληκτικόν, ἰσοδύναμον ἐνὶ τροχαίῳ, δῆλον ὅτι σύμπασαι τῶν ποδῶν τοῦ ἐξαμέτρου αἱ τομαὶ εἶναι ἑνδεκα.

—|υ|υ—|υ|υ—|υ|υ—|υ|υ—|υ|υ—|υ.

Ἐὰν δὲ εἰς ταύτας προσλογισθῶσι καὶ αἱ δυναταὶ παύσεις, εἴτε διακοπαὶ τοῦ λεκτικοῦ ἐνταυτῷ καὶ μετρικοῦ ποδὸς, τοῦτέστιν, αἱ διαίρεσεις αἱ ἀπ' ἀλλήλων τοὺς πόδας διαχωρίζουσαι, φανερόν ὅτι ἕξ πόδες παρέχουσι πέντε τομάς καὶ οὕτω λοιπὸν σύμπασαι τοῦ ἠρωϊκοῦ ἐξαμέτρου αἱ τομαὶ συλλαβικαί, δηλαδὴ, καὶ ποδικαὶ ἐνταυτῷ, εἶναι δεκαεξ.

—|υ|υ|—|υ|υ|—|υ|υ|—|υ|υ|—|υ|υ|—|υ.

Εἶναι δὲ αὐτόδηλον, ὅτι, ἵνα ὑπάρχωσι καὶ αἱ δεκαεξ αὐταὶ τομαὶ ἀνελλιπῶς, πρέπει ὁ στίχος νὰ ᾖ ὀλοδάκτυλος· διότι ὀλοσπονδείου τεθέντος, ἐλαττοῦται ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ πέντε. Οὕτως ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης περιπτώσεως ὁ στίχος περιέχει ἕξ ἀρσενικὰς καὶ δέκα θηλυκὰς τομάς· ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας, ἕξ ἀρσενικὰς, καὶ πέντε θηλυκὰς.

§. 18. Τούτων δὲ τῶν τομῶν ἐπισημότεραι εἶναι αἱ ἐξῆς. Ἡ πρώτη ἢ ἐπὶ τῆς πρώτης ἄρσεως. Ὁμ. Ἰλ. Α. 51. — Ὀδ. Μ. 439.

αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι θέλος ἔχευε κῆρ ἐφίεις,
βᾶλλ' | αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκρῶν κατόντο θαμειαί.

ἐελδομένῳ δέ μοι ἦλθον

ὄψ'. | ἦμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνὴρ ἀγορήθεν ἀνέστη,

§. 19. Ἡ τρίτη ἢ ἐν τέλει τοῦ πρώτου ποδός.
Ἰλιαδ. Ω. 500.

Τὸν σὺ πρώην κτεῖνας ἀμυνόμενον περὶ πάτρης,
ἔκτορα' | τοῦ νῦν εἶνεχ' ἰκάνω νῆας Ἀχαιῶν.

§. 20. Ἡ τετάρτη ἢ ἐπὶ τῆς δευτέρας ἄρσεως.
Θεόχρ. ΚΕ'. 260.

Τῷ μὲν ὑπὲκ χειρῶν ἔφυγεν τανύφλιος ἔρινεός
καμπτόμενος, | τηλοῦ δὲ μιῆ πήδησεν ὑφ' ὄρμη.

§. 21. Ἡ ἕκτη, ἢ ἐν τέλει δευτέρας θέσεως, ἥτις ὅμως εἶναι σπανία.

§. 22. Ἡ ἐβδόμη ἢ ἐπὶ τῆς τρίτης ἄρσεως, ἢ αὐτὴ καὶ πενθημιμερής, ἀπασῶν συνηθεστάτη· διότι καὶ σμνῶς διαίρεῖ, καὶ χαριέντως τὸν στίχον. Ἰλ. Β. 706.

αὐτοκασίγνητος | μεγαθύμου Πρωτεσιλάου.

§. 23. Ἡ ὄγδοη ἢ ἐν μέσῳ τῆς τρίτης θέσεως, ἢ αὐτὴ καὶ ἡ κατὰ τρίτον τροχαῖον. Ὁμ. Ὀδ. λ. 598.

αὐτίς· ἔπειτα πέδονδε | κυλινδετο λαᾶς ἀνακιδῆς.

§. 24. Ἡ ἐνάτη ἢ ἐν τέλει τοῦ τρίτου ποδός, σπανιωτάτη. Ἰλ. Ε. 408. καὶ Ζ. 379.

οὐδὲ τίμιν παῖδες ποτὶ | γούνασι παππάζουσιν.

§. 25. Ἡ δεκάτη ἢ ἐπὶ τῆς τετάρτης ἄρσεως, ἢ αὐτὴ καὶ ἡ ἐφθήμερής. Ἰλ. Ζ. 407.

Ἀργεῖοι δ' ὑπεχώρησαν | λῆξαν δὲ φόνιοιο.

§. 26. Ἡ ἐνδεκάτη, ἢ ἐν μέσῳ τῆς τετάρτης θέσεως ἥτις καὶ κατὰ τέταρτον τροχαῖον ὑπὸ τῶν γραμματικῶν καλεῖται· σπανιωτάτη παρὰ τοῖς δοκίμοις τῶν ποιητῶν, καθὸ ἐκλύουσα καὶ χαλῶσα τὰ μέγιστα τὸν ῥυθμόν. Ἰλ. ψ. 760.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ, ὡς ὅτε τίς τε γυναικὸς | εὐζώνιοιο.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΣ ΔΩΔΕΚΑΤΗ ἢ ἐν τέλει τοῦ τετάρτου δια-

κτύλου, ἡ αὐτὴ καὶ ἡ βουκολικὴ, πολλὴν ἔχουσα τὴν σεμνότητα καὶ τὴν χάριν. Εἶναι δὲ ἐν χρήσει, ὄχι μόνον παρὰ τοῖς βουκολικοῖς, ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα ἔλκει, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐπικοῖς, συχνάκις, ὀρθοῦσα καὶ ἐντείνουσα τὸν ρυθμὸν. Ἰλ. Δ. 424.

Πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα κορύσσεται, | αὐτὰρ ἔπειτα
χέρσῳ βῆγνύμενον μεγάλα βρέμει, | ἀμφὶ δὲ τ' ἄκρας.

Ἡ τομὴ αὕτη γίνεται συχνάκις παρ' ἐπικοῖς, σπονδαίου ὄντος τοῦ τετάρτου ποδός, καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἀρχαιότατοι ἐδέχθησαν κατ' ἐκείνην τὴν χώραν καὶ τροχαῖον.

§. 28. Ἡ δεκάτη τρίτη ἢ ἐπὶ τῆς πέμπτης ἄρσεως, σπανία. Ἰλ. Δ. 170.

Αἶκε θάνης, καὶ μοῖραν ἀναπλήσης | βιότιοιο.

§. 29. Ἡ δεκάτη πέμπτη ἢ ἐν τέλει τοῦ πέμπτου ποδός, τὴν ὁποίαν ἂν καὶ συνηθεστάτην ἀποδοκιμάζουσιν οἱ γραμματικοί. Ἰλ. λ. 379.

Ἐκ λόχου ἀμπήθησε καὶ εὐχόμενος ἔπος | ἠῦδα

§. 30. Ἡ δεκάτη ἕκτη, ἢ ἐπὶ τῆς ἕκτης ἄρσεως, ὅταν ὁ στίχος εἰς μονοσύλλαβον καταλήγη, καὶ ἅμα ὀρθοτονοῦμένην λέξιν. Διὰ τὴν μεταβολὴν δὲ, τὴν ὁποίαν ἔνεκεν τῆς τομῆς ταύτης, πάσχει ὁ ρυθμὸς τοῦ στίχου, ὁ τελευταῖος ποῦς σύγκειται τότε ἐκ δύο ἄρσεων.

Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον, δρόρει δι' οὐρανόνθεν | νύξ
ἐσχατίας' περὶ δέ σφι δυσήνεμος ἐκτέταται | χθών.

§. 31. Παραλείπομεν ἐνταῦθα τὰ λεγόμενα ὑπὸ τῶν γραμματικῶν πάθη τοῦ ἑξαμέτρου, ἐξ οὗ καὶ τινες ἐμπαθεῖς στίχοι, διεστέλλοντο δι' ὀνομάτων ἰδιαιτέρων, ὅθεν οἱ ἀκέφαλοι, λαγαροὶ, μείουροι, δυλιχόουροι, μακροσκελεῖς, προκέφαλοι, προκοίλιοι. Τὰ πλεῖστα τῶν παθῶν τούτων καὶ ὀνομάτων πρέπει νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν ἄγνοιαν τῆς προσωδίας.

§. 32. Ἐδῶ ἀνήκουσι καὶ τὰ περὶ ἑτερογενῶν ποδῶν ἐν τῷ

ἑξαμέτρῳ, διότι πάντες οἱ παρὰ τοὺς δακτύλους καὶ σπονδαίους φαινόμενοι ἀνάπαυστοι, προκελευσματικοὶ ἀμφίμακροι καὶ τροχαῖοι, θεραπεύονται διὰ τῆς ἐκτάσεως καὶ συνιζήσεως. Ἰλ. Ι. 5. Ὀδύς. Ι. 283.

Βορέης καὶ Ζέφυρος, τῷ τε θρήκηθεν ἄητον
Νέα μὲν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσχίθων,

Ὁ πρῶτος ποῦς ἑκατέρου τούτων τῶν στίχων φαίνεται μὲν ἐκ πρώτης ὄψεως ἀνάπαιστος, ἀλλὰ διὰ τῆς συνιζήσεως τῆς δευτέρας καὶ τρίτης συλλαβῆς ἐν τῷ Βορέης, κατὰ τὸ παρ' ἡμῖν βοριάς, καὶ τῆς συνιζήσεως τῶν δύο συλλαβῶν τοῦ νέα, αἰτιατικῆς τοῦ ναῦς, κατὰ τὸ παρ' ἡμῖν νεά, οἱ ἀνάπαυστοι οὗτοι εὐρίσκονται σπονδαῖοι. Εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγεται κατηγορίαν καὶ τὸ ἐν Ὀδ. Σ. 247, πλέονες.

§. 33. Διὰ τῆς συνιζήσεως δυνατὸν νὰ θεραπευθῇ καὶ ὁ φαινόμενος προκελευσματικὸς ἐν τῷ ἐξῆς στίχῳ Ὀδ. Φ. 178.

Ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος,

Ἐνθα ἡ πρώτη καὶ δευτέρα τοῦ στέατος συλλαβὴ ἐκλαμβάνονται διὰ τῆς συνεκφωνήσεως μία.

§. 34. Ὡς παράδειγμα ἀμφιμάκρου παρατίθεται τὸ Ἰλ. Γ. 164.

Οὔτιμοι αἰτῆ ἐσσι, θεοὶ νύμοι αἰτιοὶ εἰσιν,

— υ — — υ — — υυ — υ — — υ — — υ

Κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον εὐρίσκονται τέσσαρες ἀμφίμακροι ἐν τῷ στίχῳ τούτῳ καὶ τὰ ποιήματα τοῦ Ὀμήρου, ἐὰν δεχθῶμεν ὡς ἀληθές τὸ φαινόμενον τοῦτο, ἥθειλον γέμει ἀμφιμάκρων.

§. 35. Ὡς τροχαῖοι παραδείγματα ἀναφέρονται τὰ μά ντιος, ἀνεψιοῦ.

ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΕΛΟΝΗΠΙΟΥ, ἀνεψιοῦ.
ΔΗΜΟΣΙΑ ὉΔ. ΚΡΗΤΕΡΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΝ Η 267.
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

Μάντιος ἀλαοῦ, τοῦ τε φρένες ἐμπεδοί εἰσιν.

Ἦμν. Ἀπόλλ.

Πύθειον καλέουσιν ἐπώνυμον

Ἰλ. Β. 734. Ο. 554.

Τῶν αὖθ' ἠγείσθη Ἀσκληπιοῦ δύο παῖδε

Ἐντρέπεται φίλον ἦτορ, ἀνεψιοῦ κταμένοιο;

Ἐνθα ὁ Ἐρμάνος ἐπιδοκιμάζει τὴν παρὰ τῷ ποιητῇ νομιζομένην χρῆσιν τοῦ τροχαιοῦ. Ἐγκρίνει δὲ καὶ τὴν παροξυτόνησιν τοῦ Ἀσκληπίου, ὡς ἂν τὸ ἰ δίχρονον ὄν ἐκ φύσεως δὲν ἠδύνατο νὰ ληφθῆ καὶ ἀντὶ μακροῦ διὰ τὴν χρεῖαν τοῦ μέτρου· μάλιστα ἐπὶ κυρίου ὀνόματος, ὡς εἶναι καὶ τὸ Πύθειον. Διὰ τῆς αὐτῆς ἐκτάσεως θεραπεύεται καὶ τὸ μάντιος, δίχα τῆς ἀνάγκης νὰ δεχθῶμεν, ὡς προβάλλουσι τινες, τὴν γραφὴν μάντηος, εἴτε μαντῆος.

§. 36. Ὁ πέμπτος ποῦς, ἐπὶ τὸ πλείστον εἶναι δάκτυλος. Οἱ δὲ νεώτεροι τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν ἀπέφυγον κατὰ τὸ δυνατόν τὸν ὀλοσπόνδειον στίχον, τὸν ὅποιον ὁμως συχνάκις μετεχειρίσθη ὁ Ὀμηρος. Ἰλ. Α. 130. Ψ. 221. Ὀδ. Φ. 15. Χ. 175. 192.

Ἀτρείδης τὼ δ' αὖτ' ἐκ δίφρου γουναζέσθην.

§. 37. Ἐπειδὴ ἐν τέλει ἐκάστου στίχου γίνεται παῦσις τις, διὰ τοῦτο οἱ ποιηταὶ τοὺς σχηματισμοὺς τῶν λέξεων ἐκείνους, οἱ τινες τελειόνουσιν τὸν στίχον εἰς μακρὰν συλλαβὴν, προτιμῶσιν ἀσμενέστερον, τῶν ἄλλων, οἱ τινες βραχύνουσι τὴν λέγουσαν αὐτοῦ. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ τὸ παραγωγικὸν ν προσθέτουσι καὶ ἀντὶ εἶναι, αἰεὶ, προκρίνουσι τὸ ἔμμεν, αἰὲν, ἐν τέλει στίχου.

§. 38. Ὁ ἠρωϊκὸς στίχος τελευτᾷ παρ' Ἑλλήσιν εἰς ὀλόκληρον λέξιν. Διὸ ἡ ἀρχαία ποίησις πολλὰς ἀπέκοψε φωνὰς καὶ ἐντεῦθεν ἔχουσι τὰ γενέθλια αὐτῶν τὰ κρι (=κριθῆ, ἦλ (ἦλος), ὄψ (=ὄψις), ἔρι (=ἔριον), πηδᾶ (=πηδάλια), λι (=λίαν), καὶ ῥᾶ (=ῥάδιον ἢ ῥᾶον) ὡσαύτως καὶ τινὰ κύρια ὀνόματα, ὡς Ἀλκιμος (=Ἀλκιμέδων) καὶ Δωδᾶ (=Δωδώνη). Ταῦτα πάντα, καὶ πλείονα τούτων ἰδὲ παρὰ Στράβ. Β. ἡ. 364 ἐν μόνον παράδειγμα φαίνεται μαχόμενον πρὸς τὴν διδασκαλικὴν ταύτην τὸ Ζῆν.

Τὸ ὅποιον οἱ μὲν περὶ τὸν Ἀρίσταρχον ἔγραψαν Ζῆ — ν', τὸ ν, ἐν ἀρχῇ τοῦ ἐπομένου στίχου μεταθέσαντες τὴν γραφὴν ταύτην ἠκούουθησε καὶ ὁ Οὐόλφιος, ὁ δὲ Ἐρμάνος ἀποδοκιμάζει ὡς κακίστην, παρατηρῶν ὅτι ἐπειδὴ ἡ θλίψις, οὔτε παρ' Ἑλλήσιν, οὔτε παρὰ Λατίνοις, ἐμποδίζει τὴν τομὴν, ἡ ἐκθλιβομένη συλλαβὴ πρέπει ν' ἀπονέμηται προδήλως εἰς τὸν στίχον ἢ τὸ ἠγούμενον αὐτοῦ κῶλον· καὶ ἐγκρίνων τὴν γνώμην ἄλλων, ὅτι τὸ Ζ ἦν εἶναι Ὀμηρικὸν καὶ ἄνευ ἀποστρόφου.

Ἄτεροι δὲ τὸ ζῆν, ὡς ἀρχαίαν τινὰ ὀνομαστικὴν τοῦ Ζηνοῦς ὑπολαβόντες, μετέθεσαν τὴν ὑποστιγμὴν μετὰ τὸ ἐρὺ κέμεν, ἵνα τὸ εὐρύσπα Ζῆν κείται ἐνταῦθα, ὀνομαστικὴ καὶ ὑποκείμενον τοῦ ἐν τῷ ἐπομένῳ στίχῳ, ἀνάχοιτο. Ὁ δὲ Βείχερτος ἐκδεχόμενος τὸ Ζῆν ὡς αἰτιατικὴν κατὰγει αὐτὴν ἀπὸ δωρικῆς ὀνομαστικῆς Ζῆς. Ὁ δὲ αἰοιδίμος Εὐστάθιος δὲν ἀποδοκιμάζει τὴν γνώμην καθ' ἣν τὸ Ζῆν δύναται νὰ θεωρηθῆ ὄχι κατ' ἐκθλιψιν ἀλλὰ κατ' ἀποκοπὴν. « Τὸ δέ γε ἀποκοπὴν προσάγειν ἐνταῦθα παράδοξον μὲν ἐστίν, οὐκ ἀσύνηθες δέ. »

§. 39. Ἐτέρας τινὰς τῶν γραμματικῶν μικροῦ ἀξίας λεπτολογίας, μόνον περιεργείας χάριν ὑποσυνάπτομεν ἐνταῦθα· οἷον τὸν κατ' ἐνόπιον, λεγόμενον στίχον, ἐκ δύο δακτύλων καὶ ἐνὸς σπονδαίου κατ' ἐπανάληψιν συνισταμένου ὡς Ἰλ. Α, 357.

ὡς φάτο δακρυχέων τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ.

— υυ — υυ — —, — υυ — υυ — —

καὶ ἄλλον τὸν ὅποιον λογοεἰδῆ ἢ πολιτικὸν ὀνομάζουσι, καθὸ προσεγγίζοντα εἰς τὸν πεζὸν λόγον.

Ἴππους δι' ἑξήκοντα καὶ πεντήκοντα.

Τὸν στίχον τοῦτον, ὡς οὐδεμίαν ἔχοντα σεμνότητα, καὶ μόνον τῆς φαυλότητος τοῦ ρυθμοῦ ἀπηλλαγμένον, μετεχειρίσθησαν ὅσοι γράφοντες ταπεινότερά τινα καὶ μικρὸν ὑπὲρ τὸν πεζὸν λόγον αἰωρούμενα, προὔτιμησαν διὰ τοῦτο τὴν ἔμμετρον συγγραφὴν.

§. 40. Μειοτρον καλοῦσιν οἱ μετρικοὶ τὸν στίχον, οὔτινος ὁ τελευταῖος ποῦς εἶναι πυρρήχιος ἢ ἵαμβος· ὡς παράδειγμα φέρεται ὁ ἐξῆς ἐν Ἰλ. Μ. 208.

Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, ὅπως ἴδον αἰολον ὄφιν.
Ἐνθα ὅμως τὸ ὄφιν νομίζεται ὅτι πρέπει νὰ ἀναγινώσκειται ὄφριν. Μείουροι ἀπαντῶνται συχνοὶ ἐν τῇ τραγοποδάγρα τοῦ Λουκιανοῦ. στίχ. 319, 324.

Ἄλλ' ὀλέσσα τύπον καὶ νῦν ἔτι νήματα πλέκει εὐφοραν, εὐλεκτον, ὀλιγοτρανές, εὐπερίπατον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ Ἐλεγειακοῦ Πενταμέτρου.

§. 41. Πολλοὶ ἐξέλαβον τὸν ἐλεγειακὸν πεντάμετρον ὡς ἐκ δύο συγκεῖμενον δακτύλων, ἐνὸς σπονδείου, καὶ δύο ἀναπαίστων, οὕτω.

— υυ — υυ — — υυ — υυ —

Ἄλλ' ἡ σταθερῶς ἐπὶ τῆς τρίτης ἄρσεως γινομένη τομὴ δὲν ἀφίνει ἀμφιβολίαν ὅτι ὀρθότερον πρέπει νὰ θεωρηθῆ, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Ἡφαιστίωνος συντιθέμενος ἐκ δύο δακτυλικῶν πενθήμερων μέτρων, οὕτω

— υυ — υυ — | — υυ — υυ —

§. 42. Ἡ τομὴ οὐδέποτε παραμελεῖται, καὶ μόνη ἡ ἀνάγκη κυρίου ὀνόματος δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἔλλειψιν. Ἀλλὰ καὶ ταύτης τῆς περιπτώσεως μόλις ἐν παράδειγμα εὑρηται σήμερον, εἰς στίχος τοῦ Καλλιμάχου, ὁ ἐξῆς.

Ἰερά νῦν δὲ Διοσκουρίδες γενεή.

Οὐδὲ ἡ ἐκθλιψὶς δύναται νὰ κωλύσῃ τὴν τομὴν. Μελεάγρ. XII. 4.

Τὸν τριπάνουργον ἔρωτ' | ἔπλασεν ἐν καρδίᾳ.

§. 43. Σπονδεῖοι μόνον ἐν τῷ πρώτῳ μέρει τοῦ στίχου εἰσέρχονται ἵνα τὸ τέλος τοῦ ῥυθμοῦ βαίνῃ εὐκολώτερον καὶ ὀμαλώτερον.

Ἄχαρις καὶ ἄχομπος εἶναι ὁ στίχος ὁ ἐν ἐκάστῳ ποδὶ ἐκαστὴν λέξιν περιλαμβάνων, ὁποῖος εἶναι ὁ παρὰ Θεογ. 448.

Οὕτως ὥσπερ | νῦν οὐδενὸς ἄξιος | εἰ.

— — — | — — — | — — — | υυ — υυ —

Σημ. 4. Σύστασις μακρῶν παρὰ ἐπικούς. Πᾶσα μακρὰ συλλαβὴ ἐπὶ τέλους λέξεως εὐρισκομένη, ἐὰν ἡ ἀμίση ἐπι-

μένη λέξις ἄρχεται καὶ αὐτὴ ἀπὸ φωνήεντος, τῆς πρώτης καμμένης εἰς τὴν θέσιν, γίνεται βραχεῖα καὶ ἡ σύστασις εἶναι κανονικὴ, καὶ γίνεται πάντοτε εἰς τοὺς ἐπικούς· ἀλλ' ἐὰν ἡ μακρὰ συλλαβὴ κεῖται εἰς τὴν ἄρσιν, φυλάττει πάντοτε, ἀτρεπτον τὸν μακρὸν αὐτῆς χρόνον.

Ἰλιάδ. α. 14, Ἐκηβόλου Ἀπόλλωνος.

23. δέχθα· ἀποινα

37. κλύθιμευ Ἀργυρότοξος

57. οἱ δ' ἐπεὶ οὖν

177, αἰεὶ γὰρ τοι ἔρις

196. ἄμφω δμως

358. ἡμένη ἐν βένθεσσι.

Σημ. 6. Ὁ Ὀμηρος βραχύνει προσέτι τὰς συλλαβὰς πρὸ τῶν βρ, δρ. θρ. κρ. πρ. τρ. φρ. χρ. κλ. πλ, τλ, χλ. ἦτοι τῶν πρὸ ἀφώνων μετὰ ἀμεταβόλων ρ. λ. - Ἐνίοτε ἐν τῇ θέσει διαμῖνεται καὶ βραχὺ τὸ φωνῆεν ὡς εἰς ταῦτα.

ὄθι πλεῖστα, τίνα πρῶτον, ὄγε πρῖν, δειλοῖσι θροτοῖσι.

Περὶ ἄρσεως, θέσεως, κρούσεως καὶ ἀνακρούσεως.

§. 44. Ὁ χρόνος εἰς τὸν ὁποῖον πίπτει ἡ κρούσις καλεῖται ὑπὸ τῶν μετρικῶν ἄρσις· οἱ δὲ χρόνοι οἱ μὴ ὑποπίπτοντες εἰς τὴν κρούσιν, θέσις· τὰ ὀνόματα ταῦτα εἶχον παρὰ τῆς ἀρχαίως σημασίαν ἐκ διαμέτρου ἀντικειμένην· ὀνόμαζον ἐκεῖνοι θέσιν τὸν δυνατώτερον χρόνον, καὶ ἄρσιν τὸν ἀσθενέστερον· παραλαβόντες τὰ ὀνόματα ἐκ τῆς ἀληθινῆς ἄρσεως καὶ ἀποθέσεως τῆς χειρὸς ἢ τοῦ ποδὸς εἰς δῆλωσιν τοῦ χρόνου, παρὰ μουσικοῖς, ἔξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ μετρικοῦ ποδός. Μετὰ ταῦτα οἱ γραμματικοὶ ἀντέστρεψαν τὰς σημασίας, νοοῦντες διὰ μὲν τῆς ἄρσεως τὴν ἀνακρούσιν, διὰ δὲ τῆς θέσεως τὴν κατάβασιν τῆς φω-

ΙΑΚΟΒΑΤΕΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

νης. Παρά δὲ τοῖς νεωτέροις ἐπεκράτησεν ἡ νῦν συνήθης χρῆσις οὐχὶ κατὰ τοὺς ἀρχαίους, ἀλλὰ τοὺς μεταγενεστέρους γραμματικούς· ἐκ τούτου οἱ νεώτεροι τὴν μὲν ἄρσιν καθὸ δυνατωτέραν ὠνόμασαν ἄρρενα, τὴν θέσιν καθὸ ἀσθενεστέραν, ὠνόμασαν θήλειαν· καὶ ἐντεύθεν τὸν εἰς ἄρσιν τελευτώντα στίχον ἀρσενικὸν καὶ τὸν εἰς θέσιν θηλυκόν· ὡς ἐὰν ἔλεγον τὸν μὲν ἀρσικόν, τὸν δὲ θεσικόν· ὡσαύτως καλοῦσιν ἀρσενικὴν τομὴν τὴν ἐπὶ τῆς ἄρσεως καὶ θηλυκὴν τὴν ἐπὶ τῆς θέσεως.

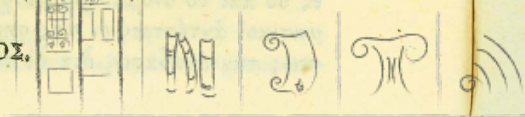
§. 45. Δύναται δὲ ἡ κροῦσις ἥτις εἶναι ἔνδειξις ἀπολύτου αἰτίας νὰ ἐπισυμβῇ εἰς σειρὰν ἤδη χωροῦσαν οὕτω

Ἐπὶ τοιαύτης περιπτώσεως, ὁ χρόνος ἐφ' ὃν πίπτει ἡ κροῦσις, καθ' ὅσον συνάπτεται μετὰ τοῦ παρελθόντος χρόνου, θεωρεῖται ὡς ἐξ ἐκείνου γεννηθεῖς, καὶ μέχρι τοῦδε εἶναι προδήλως καὶ κρούσεως ἑλλειπῆς καὶ θετικὸς χρόνος· ἀλλ' ὁ αὐτὸς προσλαβὼν ἀπόλυτον δύναμιν, τῆς ὁποίας ἔνδειξις εἶναι ἡ κροῦσις, γίνεται ἄρσις καὶ ἐνταυτῷ αἰτία καὶ ἀρχὴ τῶν ἐπομένων χρόνων· ἀπαράλλακτα ὡς ὅταν σῶμά τι, ἐν κινήσει ὄν, ὠθῆται ὑπὸ νέας δυνάμεως, ἡ δύναμις αὕτη δὲν ἀρχίζει τὴν κίνησιν ἀλλὰ τὴν ἠρχισμένην αὐξάνει. Οὗτος δὲ ὁ χρόνος, ἡ οὗτοι οἱ χρόνοι οἱ προηγούμενοι τῆς ἄρσεως προφανῶς εἶναι μέρη σειρᾶς ἐξ ἀρχῆς ἀπειρου· τοὺς τοιούτους χρόνους καλεῖ ὁ Ἑρμάνος ἀνάκρουσιν. Ὁμοίως καὶ σχήματα δύνανται νὰ διαγραφῶσι τοιαῦτα, τῶν ὁποίων τ' ἄκρα ὑπ' οὐδενὸς ν' ἀποτερματίζωνται, καὶ τότε εἶναι ἀπειρα.

Εἶναι λοιπὸν ἡ ἀνάκρουσις ἐξ ἰδίας φύσεως θέσις τουτέστι χρόνος, οὐχὶ ἐξ ἀπολύτου αἰτίας, ἀλλ' ἐξ ἐτέρων παρελθόντων χρόνων γεγεννημένος· εἰκότως δὲ ὑποθέτομεν ἄλλους προπαραελθόντας χρόνους, διότι ὁ μὴ ἐξ ἀπολύτου αἰτίας γεννώμενος, γεννᾶται ἀναγκαιῶς ἐξ ἄλλων προτέρων αἰτιῶν ἐπ' ἄπειρον· λέγοντες δὲ ὅτι χρόνοι γεννῶνται ἀπὸ χρόνων, συντομίας χάριν λέγομεν οὕτω, μεταφέροντες τὸν λόγον ἀπὸ τῶν αἰτιῶν καὶ ἀποτελεσμάτων εἰς τοὺς χρόνους, οἵτινες εἶναι εἰκόνας ἐκείνων.

ΤΕΛΟΣ.

ΤΩΝ ΗΜΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ.

Σελίδ. 6 στίχ. 25 γρ. σημαινόμενα. — Σελ. 7 στίχ. 2 γρ. ἰσόσατο· στίχ. 4 γρ. ἰλ. Α. στίχ. 12 γρ. τὸ ε — Σελ. 9 στίχ. 25 γρ. τοῦ υ — Σελ. 13 στίχ. 20 γρ. αἰσθάνομαι, ἀίτων—ἡίων — Σελ. 14 στίχ. 30 γρ. ὀη — Σελ. 15 στίχ. 22 γρ. φρ — Σελ. 17 στίχ. 16 (ἀποβλητέον τὸ γ') στίχ. 17 γρ. ἀριδδήσασθαι, προβάλλουσιν — Σελ. 18 στίχ. 13 γρ. τῶν λέξεων. Τὰ ἀποβαλλόμενα, ἐν τῷ μέσῳ — Σελ. 29 στίχ. 9 γρ. Μ. 313 — Σελ. 40 στίχ. 12. γρ. ἀναχίζει — Σελ. 47 στίχ. 16 γρ. συστήλλεται.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

Α152.φ7.0003

ΤΟΝ ΠΑΤΡΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΤΗΤΗΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΛΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ

ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ